

ÉLETÜNK

LII. évf. 6. szám

Az európai magyar katolikusok lapja

2020. június

A NEK ÚJ IDŐPONTJA: 2021. SZEPTEMBER 5–12.

Jóváhagyta a Vatikán Erdő Péter bíboros, primás javaslatát az elhalasztott 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus új időpontjára. A katolikus világeseménynek 2021. szeptember 5–12. között ad otthont Budapest.

„Jellegében nagyon hasonló lesz, mint ahogyan eddig terveztük. A konkrét program nyár végére állhat össze ismét. Úgy tervezzük, hogy a nyitószerettség jövő évben is lesz lehetőség egy nagy közös elsőáldozásra, amelyre mindenkit szeretettel hívunk. Akik az idei alkalomra jelentkeztek, természetesen szabadon eldönthetik, hogy idén lesznek elsőáldozók plébániai keretek között, vagy elhalasztják az elsőáldozásukat a jövő évi kongresszusra. Ugyanakkor azokat is szeretettel hívjuk, akik eleve 2021-re tervezték az elsőáldozásukat” – nyilatkozta május közepén Mohos Gábor püspök, a NEK Titkárság vezetője. A Magyar Kurírnak adott interjújában elmondta azt is: időarányosan kifejezetten nagy számban jelentkeztek résztvevők az idei kongresszusra. „Úgy gondolom, hogy az érdeklődés összefügg azzal is, hogy a NEK összekapcsolódott a megújulás gondolatával, mind egyéni, mind közösségi szinten. Ez a megújulás hitem szerint továbbfolytatható és ehhez szeretnénk majd támpontokat is adni a következő, új – korábban nem tervezett – tematikus évvel, amely valószínűleg a hitünk mindennapi, gyakorlati megélésére fókuszál. Vagyis nemcsak arra, hogy hogyan, mennyit imádkozzunk a hétköznapiakban is, hanem arra, hogy a hétköznapi kisebb vagy nagyobb döntési helyzetekben hogyan juthat érvényre életünkben a krisztusi tanítás, az evangéliumi értékrend, Szent János evangélista tömörségével: a szeretet” – fogalmazott Mohos Gábor.

(Forrás: NEK Titkárság)

BENEDEK PÁPA SZAVAI A CENTENÁRIUMRA

Május 15-én a lengyel katolikus püspöki konferencia közzétette XVI. Benedek nyugalmazott pápának a lengyel egyházhoz intézett levelét, amelyet közvetlen elődje, Szent II. János Pál pápa születésének a centenáriuma küldött. Részletek a levélből: „A Pápa egész élete arra összpontosult, hogy szubjektív módon elfogadja saját keresztény hite objektív központjaként az üdvösségről szóló tanítást, és lehetővé tegye, hogy mások is elfogadják azt.” „Szemben azzal, amit időnként mondanak, II. János Pál nem rigorista, vagyis az erkölcs merev képviselője. Az isteni irgalmasság lényegi sajátosságára rámutatva ő lehetőséget kínál nekünk arra, hogy elfogadjuk az ember elé helyezett erkölcsi követelményeket, jóllehet azokat soha nem tudjuk teljesen kielégíteni. Erkölcsi erőfeszítéseinket Isten irgalmassága fényénél kell elkezdeni, mely olyan erőnek mutatkozik, ami gyógyítja a gyengeségünket.”

(Forrás: Vatikáni Rádió)

SÍK SÁNDOR: Az acélember (Ének a sürgönypóznáról)

Áll, egyenesen, egymagán
Az acélember a hegy homlokán.

Szétárva karcsú, hosszú karjai,
A kábelek kígyóit tartani.

Nem görnyedez és nem erőlködik:
Áll és feszül és hordja terheit.

De hűvös feje túl a drótokon
Hosszan elnéz a nyúlós utakon.

Lát embereket és országokat,
Bolond és keserű látásokat:

Az éhes ember néma ráncait,
Dokkók penészes árusáncait,
Országhatárok inga-táncait,

És hall hazug és gyilkos hangokat:
Borhősöket, barátokat, bankokat,
És népgyűléseket és tankokat.

Az eszme önmagára-lázadását,
A forradalmak bárgyú körfutását,
Az örülések örök újulását.

A földgömb reng és ég a szemhatár.
Az acélember néz és konstata.

Áll és szóvalán ég felé feszül:
Hordja a kábelt rendületlenül.

S ha olykor egy-egy holdas éjszakán
Ráül terhével a szörnyű magány,

S a látomások emlékeitől
Dereka már-már megroppanni dől:

Ilyenkor elég egy szempillantás:
A szomszéd hegyen másik óriás,

A harmadik ormon a harmadik
Hordozza látomása titkait.

Egy pillanat, egy közös rezzenés:
A három acélember összenéz.

Testvér – mondja az acélpillantás –
Tudom: gyengének lenni nem szabad.

Tudom, a mi törvényünk állani:
Mi vagyunk a Vezeték várai.

Nem tudjuk honnan, nem tudjuk kinek,
De rajtunk megyen át az Üzenet.

Az ismeretlen Igét hordja vállunk.
Bennünket ideállítottak. Állunk.

TÉGED AKARLAK ÖRÖKRE DICSÓÍTANI!

Írta: Varga János

Hivatásom története nap mint nap megújul. És nem tudok a papi-szerzetesi hivatásokra sem úgy általában gondolni anélkül, hogy a sajátomra ne gondolnék. A kettő szorosán, elválaszthatatlanul összekapcsolódik...

A tavasz az élet, az újjászületés ideje. Június – ha néha már nyári meleg is van – a tavasz vége. Annak beteljesedése, ami elkezdődött a téli fagyok után.

A csillagászati tavasz helyett bevezetném a kegyelmi tavasz kifejezést. Mindkettő Isten ajándéka, de ez utóbbi az, amelyben konkrétan is megmutatkozik Isten üdvözítő működése, a megváltás kegyelme és annak gyümölcsei.

Ennek is mindig június a vége. Jézus megtestesülésének, halálának és feltámadásának megünneplése után a Szentlélek erejében, tehát Pünkösöd fényében érthetjük meg, hogy mit tett értünk Isten és mit ajándékozott nekünk. És ekkor érthetjük meg azt is, hogy mi a terve, szándéka velünk, mi ad értelmet, távlatot, célt az

életünknek. Ez az az időszak, amikor termőre fordul az új élet, az újraindult élet.

Nemcsak az érettségik, hanem az elsőáldozások, bérmálások, a diakónus- és a papszentelések ideje is.

Számomra annak idején konkrét pillanatokhoz, idézetekhez kapcsolódott egy-egy új kezdet. Az elsőáldozásra első felnőtt-ifjúsági hittanórán: „Szeressetek tettetés nélkül. Gyűlöljétek a rosszat, ragaszkodjatok a jóhoz. ... A buzgóságban ne lankadjatok, legyetek tüzes lelkűek: az Úr az, akinek szolgáltok!” (Róm 12,9,11).

Mindez pedig szárba szökni néhány év múlva júniusban kezdett, a bérmáláskor: „A Szentlelket mindenki azért kapja, hogy másoknak használjon vele” (vö. 1Kor 12,7) és védőszentem, Szent Benedek mondata: „Krisztusnak semmit elébe ne tegyenek” (Bencés regula 72.11), azaz én ne tegyek semmit elébe. De jó is lenne így élni! – gondoltam.

A papszentelési éjszakai zárandoklatok (folytatás a 2. oldalon)

SZENTMISE MINDSZENTY JÓZSEF BÍBOROS BOLDOGGÁ AVATÁSÁÉRT

Huszonhét év után először nem rendezhették meg Esztergomban a hagyományos Mindszenty-zárandoklatot a hercegprimás május 6-i halálának évfordulójához kapcsolódóan. A világjárvány okozta veszélyhelyzet miatt Erdő Péter bíboros, primás 2020. május 2-án szűk körben mutatott be engesztelő szentmisét mártírsorsú elődje boldoggá avatásáért, Budapesten. A Szent István-bazilika Mária-kápolnájában videokapcsolat segítségével Marton Zsolt váci megyéspüspök mondott homíliát. Az ünnepi szertartáson a hívek a főegyházmegye Facebook-oldalán és a Bonum TV közvetítésén keresztül lélekben vehettek részt.

„A mai napon, ahogyan már sok éve, Mindszenty bíboros úr boldoggá avatásáért ajánljuk fel a szentmisét, halálának évfordulóján. Amióta földi maradványait Esztergomban helyezték el, évről évre megismételjük ezt a közös szentmisét. Eddig mindannyiszor az esztergomi bazilikában került rá sor, mégpedig idősek és fiatalok, zárandokok népes gyülekezetében. Most, itt a kápolnában a televízió közvetítésével kapcsolódhatunk be a szentmisébe, amelynek a szándéka azonban változatlan” – ezekkel a szavakkal fordult a lelki zárandoklat résztvevőihez a szentmise elején Erdő Péter bíboros.

„Amit a kommunizmus nem ért el, az most megvalósul? Ezt a kérdést intézte hozzám a minap egy telefonáló. Amit ők nem tudtak megcsinálni, azt most végzi a koronavírus? Valóban: nincsenek szabadon mondható, nagy létszámú, nyilvános szentmisék. Zárt ajtók mögött vagyunk, mint az apostolok húsvét vasárnapján. Sajátos módon alkotunk közösséget: képernyők és monitorok előtt” – kezdte videófelvételen keresztül a homíliáját Marton Zsolt váci megyéspüspök. Mindszenty bíborosról felidézte: szorgalmas paraszti családból származó fiatal papként már Zalaegerszegegen komoly, elszánt missziós és szociális munkát végzett, később pedig veszprémi püspökként, majd esztergomi érsekként óriási lelkipásztori és társadalomformáló erőként jelent meg.

Háromszor is volt hosszabb „karanténban” – folytatta a szónok. – Kétszer börtönben: először a nyilas rémuralom

alatt raboskodott Sopronkőhidán (1944 decemberétől 1945 húsvétjáig), majd a második világháború után a kommunista diktatúra börtönözte be őt. Ezen időszak alatt (1948. december 26. – 1956. október 29.) két évig (1948–1950) nem mondhatt szentmisét, pedig mennyire vágyott az Oltáriszentség után! Harmadik fogását Budapesten, az amerikai nagykövetségen töltötte, tizenöt éven át tartózkodott ott (1956. november 4. – 1971. szeptember 28-ig). „Az utóbbi helyzete hasonlítható a mi mostani világunkhoz, de sokkal rosszabbak voltak a kilátásai, mint a mieink. A követség épületében

kellett tartózkodnia, ahol ugyan minden ellátást megkapott, de nem tehetett ki a lábát az utcára, mert akkor letartóztatják. Sőt szobájának utcára néző ablakát is befalazták, nehogy belőjenek rajta” – emlékeztetett Marton Zsolt. Hozzátette: 1971 őszétől pedig Mindszenty bíboros külső száműzetésben volt, a külső „karanténból”, Ausztriából soha nem léphetett be szeretett hazájába.

(folytatás a 3. oldalon)

EUCCHARISZTIA: A SZERETET SZENTSÉGE (6.)

Szentségimádás – szentmisén kívül

P. Szabó Ferenc SJ sorozata

Előző jegyzeteimben utaltam arra, hogy napjainkban a megújult szentségi teológiában, a liturgikus megújulással teret nyert a perszonalista szemlélet. Sokan felvetették a kérdést: vajon a szentmisén kívüli szentségimádással nem változtak-e meg döntően az Eucharisztia hangsúlyai, ellentétesen az Alapító szándékaival? Nézzünk szembe a kérdéssel, az ellenvetésekkel.

Már az Ósegyházban ismert volt a gyakorlat, hogy a konsekrált, átváltoztatott kenyeret az eucharisztikus ünneplés befejezése után is megőrizték (például elvitték betegeknek). Ugyanakkor – főleg Keleten – tilalmat is hoztak e gyakorlat ellen, az ószövetségi gyakorlatra hivatkozva: a manából és a pászka-báránból semmit sem volt szabad megőrizni. A középkorban a jámborság bevezette a misén kívül is Krisztus imádatát a konsekrált ostyában. Úrnapijában a Szentséggel körmeneteket tartottak. A szentségimádás, amely Krisztus személyének szól, a reformátorok, mint bálványimádást, elutasították, minthogy – tévesen – az ostya, a szentségi szín imádatának tartották. A Trienti zsinat megvédte a gyakorlatot (DS 1643; vö. 1656).

Mindenképpen hangsúlyoznunk kell II. János Pál pápával: az eucharisztikus áhítat elsődleges formája a szentmise, az üdvösséges áldozat közösségi emlékezete és az Úrvacsora ünneplése az igehirdetéssel és a szentáldozással. Minden más áhítatgyakorlat másodlagos, akár ezt előkészítik, akár kiterjesztik és elmélyítik. Mindezt II. János Pál pápa kifejtette 2003-as *Ecclesia de Eucharistia* kezdetű körlevelében.

XVI. Benedek pápa 2007-ben *A Szeretet Szentsége (Sacramentum Caritatis = SC)* kezdetű apostoli buzdításában összegezte az Eucharisztia körül megtartott püspöki szinódus gyümölcseit, gyakorlati útmutatásait a szentmise méltó bemutatásával és az Oltáriszentség imádatával kapcsolatban (vö. SC 4). Idézzük Benedek pápát: „Elsősorban arra szeretnék felszólítani, hogy a keresztény nép mélyítse el az eucharisztikus misztérium, a liturgikus cselekmény és az Eucharisztia mint a Szeretet Szentségéből fakadó új lelki szolgálat közötti kapcsolatot” (SC 5). Benedek pápa a teológiai megfontolások után gyakorlati kérdésekre is kitér, megvilágítja a szentségimádás és az eucharisztikus jámborság, az ünneplés, a szentmise és a szentségimádás belső kap-

csolatát (SC 66–69). A szinódusi atyák szándékának megfelelően a pápa nagyon ajánlja az Egyház pásztorainak és Isten népének mind a személyes, mind a közösségi szentségimádást (SC 66).

Ökumenikus szempontból is ügyelni kell arra, hogy a szentségimádás túlhangsúlyozásával el ne halványuljon a szentmise, az Úrvacsora központi jelentősége. Persze helyesen kell érteni az Oltáriszentség imádatát: ez nem bálványimádás, ahogy a hitújítók tévesen hangoztatták, hiszen az imádás a jelen levő feltámadt Krisztusnak szól. Tehát elsőrendű a misebemutatás cselekménye, illetve az azon való részvétel, az önmagát az Atyának felajánló Krisztussal való találkozás, ennek meghosszabbítása, kiterjesztése a szentségimádás, a kitett Oltáriszentség szemlélésekor végzett imádás, elmélkedés.

II. János Pál *Ecclesia de Eucharistia* kezdetű körlevelének 25. pontjában írta: „Az Eucharisztia szentmisén kívüli tiszteletének fölbecsülhetetlen értéke van az Egyház életében. Ez a tisztelet szorosan kapcsolódik az eucharisztikus áldozat ünnepléséhez. Krisztus jelenléte a szentmise után megőrzött szent színek alatt – amely jelenlét mindaddig valóságos, amíg a kenyér és a bor színe megmarad – az áldozat bemutatásából ered, és a szentség, illetve a lelki egyesülésre irányul. A lelképásztorok feladata, hogy személyes példájukkal is előmozdítsák a szentségimádást, különösen a szentségkitételt és a szent színek alatt jelenlévő Krisztus imádatát.”

HATODSZOR IS VILÁGMÉRÉTŰ SZENTSÉGIMÁDÁS JÚNIUS 13-ÁN

Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek és az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszust előkészítő titkárság ismét közös imára hívja a világot 2020. június 13-án, Úrnapija hetének szombatján. Ezúttal a járványügyi helyzetre való tekintettel ki-ki otthonából is bekapcsolódhat egyéni imával, rózsafüzérrel, szentírásolvasással, és ezt jelezheti is az esemény nyolcnyelvű honlapján, a *corpusdomini.iec2020.hu*-n, megadva a települése nevét és irányítószámát. Tavaly novemberben 54 ország 1118 helyszínén imádkoztak együtt a hívek azért, hogy minél többen találkozzanak Jézussal, a világmindenség Királyával. Idén egymásért szól az ima, hogy megerősödjünk hitünkben és tanúságtévő keresztény életet éljünk.

(NEK Titkárság)

IMASZÁNDÉK

Júniusra

A Szív útjáért. Imádkozunk minden szenvedőért: engedjék, hogy Jézus Szíve megérintse őket és ezáltal megtalálják az életre vezető utat.

„Szomorúság, szenvedés és betegség idején, a gyász és üldözés szorongásainak közepette az ember vigasztaló szavakra vágyik. Érezzük, hogy elemi szükségünk van valakire, aki mellettünk áll és együttérez velünk. Megtapasztaljuk, milyen az, amikor irányt veszítettékké válunk, amikor zavartak vagyunk, amikor olyan csüggedtséget élünk át, amit korábban elképzelni sem tudtunk volna. Bizonytalanul tekintünk körbe, hogy vajon találunk-e valakit, aki tényleg meg tudja érteni a fájdalmunkat. Tele vagyunk kérdésekkel, de válasz nem jön. Az értelem önmagában nem képes megindokolni legmélyebb érzéseinket, nem tudja megmagyarázni azt a bánatot, amit tapasztalunk. Nem képes megadni azokat a válaszokat sem, amiket keresünk. Amikor ilyen nehéz helyzetben vagyunk, jobban, mint bármikor, a szív érveire van szükségünk. Egyedül a szív képes megérteni és megértetni velünk azt a titkot, ami körbeöleli magányunkat. Mennyire sok szomorúságot lehet látni a körülöttünk felbukkanó emberek arcán! Mennyi könny hullik másodpercenként a világonkban! Különbözőek a fájdalmak, mégis együtt a vigasztalanság óceánjává alakulnak, amely irgalomért, együttérzésért és vigasztért kiált. A legkeserűbb könnyeket az emberi gonoszság miatt hullatják. Azoknak a könnyei ezek, akik látták, ahogy szeretteiket megkínózzák; a nagyszülők könnyei, anyák, apák és gyermekek könnyei ezek. Az ő szemekből fakadnak, azokból a szemekből, amelyek az alkonyatra figyelnek és nehezükre esik észrevenni az új nap hajnalát. Szükségünk van arra az irgalomra, arra a vigaszra, amely az Úrtól jön. Mindegyikünknek szüksége van rá. Ez a mi szegénységünk, de ez a mi nagyszerűségünk is: kérni tudjuk Isten vigasztalását, aki gyengéden jön, hogy letörölje a könnyet a szemünkről (Iz 25,8; Jel 7,17; 21,4).

Amikor zavart érzett, szorongást, csüggedtséget és könnyeket, Krisztus szíve imában fordult az Atyához. Az ima az igazi orvosság a szenvedésünkre. Amikor imádkozunk, érezhetjük Isten jelenlétét. Gyengéd pillantása megvigasztal bennünket; szavainak ereje támaszt és reményt ad.” (Ferenc pápa elmélkedése az Irgalmasság rendkívüli jubileuma alkalmából)

Hiba György SJ

TÉGED AKARLAK...

(folytatás az 1. oldalról)

– Budapest-Esztergom – évről évre másokért felajánlott imái visszahatottak rám is.

Csakúgy, mint a kóruséneklés. Amikor Bach *János passiójának* zárókorálja – „*Ich will Dich preisen ewiglich!*”, „*Téged akarlak örökre dicsőíteni!*” – mélységesen megérintett. Rájöttem: igen, ezt és csak ezt szeretném, ha a Jóisten méltónak talál rá...

Ezek az idézetek, mintegy mottók állandóan jelen voltak az életemben, ezek eredője indított el a Szentháromság végtelen dimenziós erőterében egy csodálatos utazásra, amely egy ponton egyértelművé tette: hagyj el minden eddigit! Földi utakat jelölt, lemondásokat kért, de barátságokat adott, miközben a cél, az Üdvösség és annak szolgálata végtelen távolinak látszott.

Aztán a készület hat éve szinte néhány pillanatnak tűnt, és máris a szentelés előtt álltam. Olyan gazdagságot éltem meg, hogy két papi jelmondatot is választottam. „*Krisztus szeretete sürget minket*” (2 Kor 5,14) és „*Nagyobb szeretete senkinek sincs annál, mint ha valaki életét adja barátaiért*” (Jn 15,13). Szerencsére az egyiket, az elsőt lehetett a meghívóra írni, a másikat az újmisésképre.

Minden nap igazolódna e szavak azóta is, és nyomukban új tartalommal telik meg az életem. Folytatódik a gazdagodás, olyan mértékben, amit annak idején, huszonöt éve, az akkori bőség csodálkozásával sem tudtam volna elképzelni...

Ilyen alkalmakkor, amikor visszatekinetek, mindig elcsodálkozom, hogy mennyi értékes kapcsolatot, barátot adott nekem a Jóisten az elmúlt években, évtizedekben. Hogy mennyire nem az én művem, ami velem történik. Az áldott tavasz, az élet kiáradása...

„*Menjete az Úrhoz, az élő kőhöz, amelyet – bár az emberek elvetettek – az Isten kiválasztott és megbecsült, és mint élő kővek épüljete fölé lelki házzá, szent papsággá, hogy Istennek tetsző lelki áldozatokat hozzatok Jézus Krisztus által*” (1 Pét 2,4–5). Az objektív, biztos pont, a kőszikla: Jézus. A szubjektív, bizonytalan, gyenge és gyalogló, de mégis szükséges: porszem-magam. Ez a kettő nélkülözhetetlen és akkor épül az Egyház.

KÖSZÖNTJÜK A HÁRMAS JUBILEUMOT ÜNNEPLŐ, EZÜSTMISÉS VARGA JÁNOS ATYÁT

Varga János atya ebben az évben hármass jubileumot ünnepel: áprilisban betöltötte 60. életévét, 25 éve szentelték pappá és 10 éve tölti be az Esztergom-Budapesti Főegyházmege bécsi szemináriuma, a Collegium Pázmáneum rektori tisztét.

Varga János atya 1960. április 12-én született Budapesten. Első diplomáját 1984-ben szerezte a Budapesti Műszaki Egyetemen, teológiai tanulmányait pedig 1995-ben fejezte be a Bécsi Egyetemen. Pappá 1995. június

„Szeresettek tettetés nélkül”

17-én szentelték Esztergomban. Tizenkét évig Budapesten tevékenykedett káplánként: 1995 és 1997 között a Gyümölcsoltó Boldogasszony-kápolna-igazgatóságán, 1997 és 1999 között az Örökimádás-templomigazgatóságán, 1999 és 2000 között Budapest-Albertfalván, majd 2000-tól 2007-ig a Budavári Nagyboldogasszony-főplébánián, a Mátyás-templomban. 2007-től 2010-ig plébánusként vezette a remetekertvárosi Szentlélek-plébániát. 2010. augusztus 1-jétől az Esztergom-Budapesti Főegyházmege bécsi szemináriuma, a jelenleg tanulmányi és vendégházként működő Collegium Pázmáneum rektora.

Már szemináriumi éve alatt részt vett a Comunione e Liberazione (Közösség és Felszabadulás) mozgalomban és papként is segítette a közösség munkáját, egészen addig, amíg olasz missziós papok érkeztek Magyarországra. Sok éven keresztül részt vett zarándoklatok szervezésében, ifjúsági munkában, a Máltai Lovagrend

gyógytáborainak lebonyolításában. 2002 óta jelen van a Házasság Hétvége mozgalom életében, 2005 óta budapesti, majd 2007–2016 között nemzeti felelős papként a Szirmai, a Schubert és újra a Szirmai házaspár oldalán. A médiát is az evangelizálás fontos eszközeinek tekinti, ezért alapította meg a budavári főplébánia *Várunk* című lapját, és ezért törekedett minden szolgálati helyén arra, hogy a közösség korszerű, naprakész lelki honlap formájában is megjelenjen a nyilvánosság előtt. A Vatikáni Rádión keresztül több mint egy évtizede tudósítja a népek közötti barátság támogatását célul kitűző Rimini Meetingről a magyar hallgatókat és a *Magyar Kurír* olvasóit; utóbbin rendszeresen beszámol más eseményekről is.

A Pázmáneum kápolnájának bejárata fölött olvasható felirat szavára – „*A Mester van itt, és téged hív!*” (vö. Mk 10,49) – így válaszol: „*Hogy milyen tevékenységre, szolgálatra, életformára hív, azt magunknak kell felfedeznünk, de az biztos, hogy hív. Ha pedig meghallom, és aszerint cselekszem, akkor követem Őt, és éppen erre hív: az Ő követésére. Mert az Isten Országá köztünk van, számunkra is elérhető és megvalósítható életprogram.*”

Hármass jubileuma alkalmából kívánjuk a Jóisten bőséges áldását János atya életére és szolgálatára!

Szerkesztőség

SÍK SÁNDOR: Tavasz kórus (részlet)

Az ég:

Legyen a föld szép Isten-asztal,
Rá langyos esőt hullatok,
És mosolygok meleg malasztal,
S adok Krisztust és dús napot.
Békélten borul fölibétek
Békélten borul fölibétek
Kék ölelésem, boldogan.
Legyetek boldogok és szépek,
Hadd lássam bennetek magam.

ÖSSZETARTOZUNK

Csibi Krisztina szerint az egymáshoz tartozás felismerése gyógyírt jelenthet a bizonytalanságérzetre

A történelmi Magyarország területét szétdaraboló és a magyar nemzet harmadát idegen államok fennhatósága alá kényszerítő, 1920. június 4-én aláírt trianoni békediktátum évfordulós napját pontosan tíz évvel ezelőtt nyilvánította a Magyar Országgyűlés a Nemzeti Összetartozás Napjává. Ezzel a már addig is jelentős eredményeket elérő, határokon átvéelő, lelki, szellemi, kulturális és gazdasági nemzetújraegyesítésre való törekvés új lendületet vett és a folyamatnak azóta is tanúi lehetünk. A nagyhatalmak nemzetünk számára fájdalmas döntésének századik évfordulójára emlékezve pedig a Magyar Országgyűlés az egész 2020-as esztendőt Nemzeti Összetartozás Évének nyilvánította. De hogyan tudta továbbfolytatni működését a világjárvány okozta korlátok között a minden magyar összetartozását jelképező budapesti intézmény, a Magyarság Háza? Csibi Krisztina igazgató asszonnyal erről, valamint a nemzeti mellett a keresztény összetartozás fontosságáról is beszélgettünk.

– Hogyan készült a Magyarság Háza a nemzeti összetartozás évére, milyen programokat szervezett, és ezek közül – gyakorlati értelemben – melyek jutnak el a nyugati diaszpóra magyar közösségeihez is?

– A Magyarság Háza 2011-es létrehozása óta a nemzeti összetartozás erősítésén, elmélyítésén dolgozik. A minden magyar összetartozását jelképező intézmény célja a Magyarország határain innen és túl élő magyar közösségek közötti kapcsolatok erősítése, a pozitív magyarságkép kialakulásának, a magyarság értékmegőrző képességének segítése, az egymás iránti felelősségérzet kialakítása, elmélyítése.

A Magyarság Háza – a hagyományörzés és a modernitás jegyében – ingyenesen látogatható közhasznú programokkal, a különböző korosztályok számára szervezett szórakoztató, kulturális rendezvényekkel, ismeretterjesztő előadásokkal várja az érdeklődőket egész évben: film, színház, muzsika, irodalom, mese, kézműveskedés, gasztronómia, képzőművészeti, történelmi és fotókiállítás szerepel a kínálatunkban.

Fentiek szellemében, öt földrész magyarjainak bevonásával, különleges eseményekkel is készültünk a nemzeti összetartozás évére, azonban az ismert okok miatt március közepén intézményünk működése jelentősen átalakult. Az 1848/1849-es forradalomra és szabadságharcra már online emlékeztünk, és azóta is a virtuális térben mutatjuk be a világ magyarságára jellemző értékeket, eredményeket, teljesítményeket, sikereket, ismertetjük meg a hazai és a határon túli közönséget a hungarikumokkal, az épített és szellemi örökséggel, a magyar kultúrkincsekkel, a tudományos, szellemi és fizikai teljesítményekkel, amelyek mindemellett, hogy szórakoztatnak, tanítanak, elgondolkodtatnak, egyúttal a nemzeti identitás erősítését is szolgálják.

Március, április és május hónapokban közel száz programmal jelentkezünk közösségi oldalainkon: mesékkel, kiállításokkal, filmekkel, könyvbemutatókkal, versekkel, színházi és szabadegyetemi

előadásokkal, rendhagyó órákkal, koncertekkel, hangversenyekkel, gasztronómiával vártuk a közönséget. Nagy valószínűség szerint nyár végéig ebben a munkarendben dolgozunk tovább, bízva abban, hogy ősztől ismét személyesen találkozhatunk a közönségünkkel.

– A partnereik – a külföldi művészek, előadók, mesteremberek – bizonyára

Fotó: Matúz Gábor

Utóbbi ezer évünk történelme a kereszténység nélkül nem értelmezhető

örültek annak, hogy a veszélyhelyzet beálltával sem engedték el a kezüket, hanem számítottak a közreműködésükre, a munkájukra, fogadták az alkotásait, sőt biztatták őket.

– Mindenki, aki készült a Magyarság Házába, akinek már lekötött időpontja volt, szomorúan vette tudomásul, hogy a személyes találkozást bizonytalan ideig el kell napolnunk, de a legtöbben szinte azonnal igennel válaszoltak arra a kérdésünkre, hogy kivitelezhetőnek tartják-e a produkcióik rögzítését. Volt, aki egyetlen mobiltelefonnal oldotta meg a feladatot. És fantasztikus alkotások születtek, amit a közösségi oldalainkra érkező lájkok és hozzászólások is bizonyítanak.

– A rendezvényeken kívül milyen más módokon szólítják meg és ösztönzik aktivitásra a nyugati diaszpórában élő magyarokat?

– Nem csupán arról van szó, hogy rendezvényeket – előadásokat, kiállításokat – viszünk Magyarországról, a Kárpát-medencéből a diaszpórába, hanem kimondottan nyitottak vagyunk arra, hogy a világ bármely szegletében élő magyarok által létrehozott kulturális teljesítményeknek teret adjunk.

– Vannak-e külön-külön odafordulásaik, üzeneteik a külföldi magyarság különböző korosztályai felé?

– A Magyarság Háza rendezvényei részben más-más korosztályokhoz szólnak, ugyanakkor törekszünk arra, hogy olyan eseményeket kínáljunk az érdeklődőknek, amelyeket mindenféle generációhoz tartozó emberek, például családok látogathatnak – gyerekek, szülők, nagyszülők.

közönség előtt tudunk megtartani, és melyek lesznek azok, amelyeket csak online formában tudunk megvalósítani. Akár így, akár úgy, amint a húsvéti és a pünkösdi programok nem maradtak el, úgy az adventekre is készülünk.

– Az Életünk újság szeretői megszólítani a világban szétszóródott, más felekezetekhez tartozó honfitársainkat is. Ön hogyan tekint a nemzeti összetartozás mellett a keresztény összetartozás fontosságára?

– Hajlamosak lehetünk időnként megfeledkezni arról, hogy a magyarság utóbbi ezer esztendejének történelme nem értelmezhető a kereszténység nélkül, és talán megkockáztatható az a feltevés, amely szerint a jövőnk szempontjából sem mellékes, miként viszonyulunk most és majd Krisztus keresztalálához és feltámadásához. A társadalmak atomizálódása mellett megfigyelhető a magukat valamiképpen keresztényként meghatározó emberek elmagányosodása is, a magárahagyatottság érzésének eluralkodása – napjainkban legalábbis ezek a nagy erkölcsi és szellemi kihívások a nyugati civilizáció számára; miközben a nemzethez, a kereszténységhez tartozás felismerése, ezek tudatos megélése kétségkívül gyógyírt jelenthet mindazok számára, akik jelenleg bizonytalannak érzik akár személyes sorsuk, akár a világ alakulását. Az összetartozás feltétlenül azt kell jelentse, hogy kinyújtjuk kezünket a másik magyar, a másik keresztény, a másik ember felé, amiben az illető adott esetben megkapaszkodhat, amitől egy bátorító mozdulatot, szeretetteljes simogatást vagy egy falat ételt, korty vizet remélhet.

– Megragadjuk az alkalmat és megkérdezzük Igazgató asszonyt arról is: Ön szerint miért fontos egy ilyen lap, mint az Életünk jelenléte a nyugati magyarság életében?

– Már önmagában az a tény elismerésre méltó, hogy valakik vállalják a minden bizonnyal nem kis kockázatát egy jól körülhatárolható, nem feltétlenül divatos értékrendet közvetítő, nyomtatott sajtótermék életben tartásának abban a világban, ahol a virtuális orgánusok száma szinte exponenciálisan növekszik és a verseny korántsem nevezhető kiegyenlítettnek. A nyugati magyarságnak, a diaszpóra magyarságának minden olyan kezdeményezés az épülését, létezésének közösségként való megélését szolgálhatja, ami a nemzethez tartozás érzését erősíti. Az, hogy hónapról hónapra hírt kapnak a Kárpát-medence és a világ magyarságának legfrissebb történéseiről, valódi összetartó erőt eredményezhet.

Varga Gabriella

SENTEMISE...

(folytatás az 1. oldalról)

A bebörtönzéseket és a belső-külső száműzetést tudatosan vállalta, testi és lelki szenvedéseit fölajánlotta egyházáért és hazájáért. Állandóan imádkozott, számára az imádság igazi lelki erőforrást jelentett. Tudta, hogy az emberi helyzetek, a külső körülmények – rabság és szabadság – változhatnak, de Krisztus örök. „Legyünk bárhol, bármikor, bármilyen helyzetben, Krisztus velünk van, mint a tanítványokkal a bárkában, vihar idején” – mutatott rá a váci püspök. Mindszenty bíboros kemény kitartása a nehéz időkben, elmélyült imádságos lelkülete a reménytelen helyzetekben ma is példa számunkra – hangsúlyozta Marton Zsolt.

Mindszenty József bíboros életének a kommunisták börtönében töltött időszakában egy misztikus élményt találunk, amelyet Pio atya boldoggá- és szenttéavatási dokumentumai bizonyítanak és a San Giovanni Rotondóban levő kegytemplom mozaikja is megörökíti. Ezek szerint a szent kapucinus szerzetes csodálatos módon, bilokáció útján meglátogatta a bíborost a börtönben és a szentmisehez szükséges anyagokat vitt neki. Erre a tényre, újságírói kérdésre válaszolva, halála előtt maga a bíboros is dicsőre utalt: „Pio atya természetfeletti módon mindig segített engem mindazokban a nagy szenvedésekben, amelyeket az Úrért és népemért el kellett viselnem” – hallhattuk a homíliában.

„Mindszenty bíboros példája, aki Jézusba vetett hite által legyőzött minden

nehéz körülményt, arra tanít minket, hogy mégsem a betegség az utolsó szó. A koronavírus sem képes elválasztani bennünket Krisztus szeretetétől és egymástól. A médiakutatók felmérése szerint a szentmise-közvetítésekbe ország-szerte több száz ezren kapcsolódnak be. A nemzetét féltő bíboros vágya, hogy legyen egymillió imádkozó magyar, talán most is teljesül” – fogalmazott Marton Zsolt, és szavait ezzel zárta: „Kérjük a mennyországiak közbenjárását, élükön a Boldogságos Szűz Máriával, Szent Pio atyával és a magyar szentekkel, hogy Isten szolgáját, Mindszenty Józsefet mielőbb a boldogok között tisztelhesseük!”

A szentmise záróáldása előtt Habsburg-Lotharingiai Mihály főherceg, a Kardinal Mindszenty Stiftung és a

Magyarországi Mindszenty Alapítvány elnöke Isten Tiszteletreméltó Szolgája Mindszenty József bíboros szentté avatásáért – ugyancsak videofelvételről – az alábbi imádságot mondta: „Mennyei Atyánk! [...] Fogadd kegyesen József bíboros szolgád megaláztatásait, áldozatait, amelyeket földi életében a magyar Egyházzért és a magyar népért ajánlott fel. Szüneted legyen napjainkban is előtted kedves áldozat Egyházunkért, hazánkért. Hozzá csatlakozva akarunk mi is imáinkkal, áldozatainkkal engesztelni nemzetünk lelki megújulásáért. És ha szent akaratoddal megegyezik, add meg hívó magyar népednek, hogy József bíboros szolgádat Egyházunk szentjei között tisztelhesseük. Krisztus a mi Urunk által. Amen.”

(Forrás: vaciegyhazmegye.hu)

Gyermekeknek

PAPSZENTELÉS A BÖRTÖNBEN

Játszottál már misézőset?
„Gyerekkoromban az volt a kedvenc foglalatosságom, hogy a többi, velem egykorú fiúval misézőset játszottunk. Én voltam a pap, a többiek a ministránsok, énekeltek, imádkoztak, sőt még áldozás is volt – persze csak játékos formában.” – Sok pap elevenít fel hasonló történetet, ha az életéről, hivatásának megszületéséről mesél. Ők már egészen fiatalon érezhették a Jóisten hívását, s ehhez bizonyára hozzájárult a szerető családi háttér, a szülők, nagyszülők példamutatása a hitélet terén. Együtt mentek minden vasárnap a szentmisére, esténként együtt imádkoztak, hálát adva az elmúlt napért. Mondhatnánk, könnyű nekik, hiszen „beleszülettek” az istenhitbe. Persze vannak olyan lelképásztörök is, akiket később ér el Isten szava. Vannak, akik hit nélkül, „kallódva” töltik ifjúkorukat, s csak felnőtfejjel hallják meg az Atya hívását. Abban viszont biztosak lehetünk, hogy Istennek mindkét életút egyaránt kedves!
 E hónap, a június hagyományosan a papszentelések időszakára Egyházunkban. A frissen felszentelt papok sokszor szülőfalujukban, szülővárosukban mutatják be újmiséjüket, így – még ha csak a legelső, felszentelt papként bemutatott szentmise erejéig is – visszatérnek oda, ahol az életük indult. Vannak azonban olyan esetek, amikor a papszentelés és az első szentmise nem a „hagyományos” módon történik...

Ebben az esztendőben emlékezünk

arra, hogy hetvenöt évvel ezelőtt fejeződött be a második világháború. A néhez időszakban, a háború embert próbáló éveiben mindenkinek megváltozott az élete, mások lettek a hétköznapok – és az ünnepnapok is. S még a papszentelések ünnepe is egészen másként zajlott sok helyen. Azokban az években a kolozsvári szemináriumban is készültek a papnövendékek a szentelésre, ám a háború, a közeledő front miatt a kispapok Zircen, a ciszterci szerzetes atyáknál folytatták tanulmányaikat. Apapszentelést a püspök végzi, ám a Kolozsvárról elmenekült növendékeket nem szentelhetette fel a nagy erdélyi püspök, Márton Áron. Zirc a veszprémi püspökség területéhez tartozott, a veszprémi püspököt pedig úgy hívták: Mindszenty József. Őt azonban a nyilasok börtönbe zárták. A szentelés előtt álló papnövendékek engedélyt kaptak, hogy meglátogassák a börtönben. Ott, titokban, a börtön falai között gazdagodott néhány új pappal Egyházunk. Mindszenty püspök e szavakkal fordult az ifjú atyákhoz: *„Hatalmas nagy vihar keletkezett a világban. Felkapta a forgószelet a fenyőmagokat, és Erdélyből ide, a Balaton környékére hullatta. Ne verjétek gyökeret itt, menjetek haza.”*

Istennek hála, manapság legfeljebb a járvány módosíthatja a papszentelések időpontját, módját. Adjunk hálát ezért, és minden ifjú papnövendékért, akik meghallották a Jóisten hívását!

Kovács Péter

Cserkész hírek

„A CSERKÉSZ OTTHON IS CSERKÉSZ!”

Távcserkészet a karantén idején (2.)

Európától Ausztráliáig, Észak-Amerikától Dél-Amerikáig helytálltak a külföldi magyar cserkészek, és nem hagyták magukat: otthon cserkészkedtek! Mondhatnám azt, hogy a COVID járvány kitöréséig még ennyire nem használták ki az internetet, mint az elmúlt hetekben, hónapokban. Még közelebb kerültek egymáshoz, és a jövőt illetően újabb ötletekkel gazdagodtak, hogy miképpen tudnának egymással még szorosabban összedolgozni. A vezetők a szülők részéről is pozitív visszajelzéseket hallhattak, mert ők is látták a veszélyt, hogy széteshet egy csapat, ha nem foglalkoznak cserkészeikkel. Így a csapatmunkában nekik is nagy szerepük volt; a támogatásuk nélkül biztos nem lett volna ennyire sikeres az internetes cserkészfoglalkozás. A csapatok a zoomolásaikra most már más csapatokat is meghívhatnak. Az innsbrucki magyar cserkészcsapat például egy-egy zoomolására meghívta már a linz-i/wels-i, a nürnbergi és a bécsi csapatokat. Vezetői szinten is nagy sikert arat a zoomolás. Világszerte többen tudnak egy-egy eseményen részt venni, és ez közös céljaikban megerősíti a vezetőket a cserkészszemléltetés folytatásában.

Sajnálattal kell viszont említeni, hogy a járvány miatt elmarad idén nyáron a várva várt nyári jubileumi tábor. Az Egyesült Államokban lett volna, de több érv szólt a halasztás mellett – mint ahogy más hasonló rendezvények esetében is. A szervezők lázasan keresik 2021-re az új időpontot.

Úgy tűnik, a cserkészeknek továbbra is online kell megtartaniuk összejöveteleiket, mert noha a korlátozásokon sok országban már lassan kezdenek lazítani, akkor is csak a megadott kereteken, szabályokon belül találkozhatnak a következő hetekben az emberek.

A karantén idején mindenki számára nehézséget okozott, ha szerettei közül elveszített valakit. Cserkészcsaládunkban sincs ez másképpen. Búcsút vettünk egy baráttól, cserkésztestvértől, egy igaz magyar embertől, aki jó szokása szerint csendben „lelépett”. Sohasem szerette a nagy búcsúzásokat, köszöneteket, hálálkodásokat. Egész életében önként vállalt munkái befejeztével csak úgy elment. Elek László ez a kedves innsbrucki cserkészbarát, akire mindig szeretettel fogunk visszaemlékezni!

Értékeljük az egymással töltött időt, és legyünk hálásak, ha egészségesek vagyunk! Vigyázzanak továbbra is magukra és egymásra! Jó munkát!

Schenk Angyalka

HADADY LÁSZLÓ: „ZENÉLNI JÓ ÉS FELEMELŐ ÉRZÉS”

Hadady László világhírű oboa- és angolkürtművész Békésszentandrás született 1956-ban. A szülei tanyasi tanítók voltak, így ő is az alföldi nagyközség külterületén töltötte kisgyermekkorát. Kedves emlék számára, hogy édesapja együtt focizott és biliárdozott az ott élő emberekkel, akiket mindig nagyra tartottak. Szülei ösztönzésére hat éves korától Debrecenben tanult, édesanyja ott élő nővérénél lakott. Nagynénje férje, Szabó Emil – aki igazi polihisztor volt, hét nyelven beszélt, Bartók Bélánál tanult zongorázni és Kodály Zoltánnál tanulta a zeneszerzést – a gyermeket zeneiskolába íratta.

Hadady László maga is zongorán kezdett zenélni, de az „annyi a zongorista, hogy Dunát lehet velük rekeszteni” érvel rávették, hogy más hangszert válasszon. Kimagasló tehetsége hamar megmutatkozott. Tanára, Kányási József még

a szüleit is megkereste, hogy elmondja nekik, milyen nagy hibát követnek el, ha fiukat nem adják zenei pályára. *„Egy 13-14 éves gyermek persze nem akar zenész lenni, én is építész mérnöki pályára készültem, de soha, egyetlen pillanatra sem bántam meg, hogy másképp alakult a sorsom, sőt”* – nyilatkozta Hadady László egy interjúban.

A budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Kurtág György kamarazene tanár és zeneszerző volt rá a legnagyobb hatással. Oboaművészi és tanári diplomáját 1979-ben vette át. 1976 és 1980 között a Ferencsik János vezette Magyar Állami Hangverszenyekar, 1980-tól pedig harminc éven át a világhírű Pierre Boulez párizsi kamarazeneke, az Ensemble Intercontemporain szólóoboa-saként játszott. 1985-től a tíz évvel korábban alapított Nielsen Fúvósötös tagja volt. Szólistaként angol, francia, német, argentin és magyar zenekarokkal szerepelt. Rendszeresen fellépett a Párizsi Opera Zenekarával, a Francia Rádió Szimfonikus Zenekarával, játszott a New York-i Filharmonikusokkal, a Bambergi Szimfonikusokkal, a Liszt Ferenc Kamarazeneke-karral, a Budapesti Fesztiválzene-karral. 1993-ban Londonban és Párizsban a Londoni Filharmonikus Zenekar (Philharmonia Orchestra) kísérté Elliot Carter oboaversenyén. 1995-ben két koncerten lépett fel Chicagóban a Chicago Symphony Orchestra meghívására. Negyvenöt évre visszatekintő művészi pályája során a világ hatvan országában több mint kétezer koncertet adott. A világ legjobb zenészei között tartják számon. Az oboisták „Stradivariján”, Lorée Royalon-on játszik. *„Biztosan nehéz elhinni, de minden koncert fontos. Alapvetően mindegy, hogy öt- vagy több ezer ember ül a nézőtéren, hiszen – bár erről szinte senki sem beszél – zenélni jó és felemelő érzés. Csodálatos látni az arcon, megérezni, amikor a közönség a lelkébe fogadja azt, ami az én lelkemből árad a Jóisten kegyelméből. Hála Neki,*

ezt évek, évtizedek óta majdnem minden fellépésemnél megérezem” – magyarázza a művész.

Megannyi közönség előtt állása közül megemlíti, hogy 2012. június 3-án Bécsben a szalézi szerzetesek Don Bosco Gasse 14. szám alatti plébániájának (Katholische Pfarheim) dísztermében az Erdélyi Magyarok Ausztriai Egyesületének 25 éves jubileumi gálaünnepségén is megörvendeztette legismertebb népi és hazafias énekeink dallamcsokrával a nagyszámú közönséget.

Párizsba érkezését követően a művész nyelviskolába nem járt, de két-három év múltán már viszonylag jól boldogult a francia nyelvvel – bár, mint mondja, az akcentusát ma is rögtön észreveszik. Új hazájáról ezt állapította meg: *„Megkövetelték, hogy a legjobbat adjam, s ha sikerült, azt mindig elismerték.”*

1990-ben megszerezte a Francia Állami Tanári Diplomát is (C.A.) és 1995 óta a Párizsi Zeneakadémia kamarazene- és pedagógus tanára. *„Egy kiváló zeneszerző műveit ötszáz év múlva is játsszák, egy előadóművésznek a felvételei talán megmaradnak. A tanítástól azonban kaptam valami újat: ha egyszer lehunyom a szemem, előtte le tudom írni azoknak a nevet, akiknek jó irányba fordult az élete a közös munkának is köszönhetően”* – olvashattuk egyik korábbi, a Békés megyei hírportálnak adott nyilatkozatában. Fontosabb szólófelvételei között említhetjük a Berio: *Chemin IV.* (Sony/CBS) és a *Sequenza VII.* (Deutsche Grammophon) albumokat. Bach oboaversenyek CD-jét Pierre Boulez így ajánlja: *„Mindig izgalmas kaland felfedezni egy ismeretlen vagy kevésbé ismert repertoárt. Ezek az oboaversenyek a zeneirodalom egyik örök témájára emlékeztetnek – az átiratokra. A barokk koncepcióban az egyik hangszer virtuozitása könnyedén áttevődött egy másikra, így a mű megváltozott az eredetihez képest, más jelleget kaphatott. Ha ez a virtuozitás egy igazolt tehetség, az oboista Hadady László révén*

garantált – volt alkalom meggyőződni rendkívüli képességeiről, hiszen hosszú évek óta együtt zenélünk –, ennek a ritka repertoárnak a bemutatása a legjobb kezekben van. Ha nem ismerjük ezeket az alkotásokat, most egy olyan avatott vezető irányításával fedezhetjük fel, mint Hadady; de ha ismerjük őket, akkor is élmény vele tartani, és egy időben élvezni a műveket és előadójukat.” Hadady László virtuóz játéka a Bartók Rádió hullámhosszán is gyakran felcsendül.

A művész erősen kötődik a Párizsi Magyar Katolikus Misszióhoz, Gödény Márta zongoraművésszel együtt már több alkalommal szerveztek, francia barátai közreműködésével, jótékonyági hangversenyt a Misszió támogatására. Ilyen volt legutóbb, 2020. március 5-én a nagy sikerű Beethoven-hangverseny is, amelyről májusi kiadásunkban számolt be Gonthier-Romhányi Anna. Hadady László a Párizsi Magyar Katolikus Misszió kápolnájában is gyakori vendég, és ilyenkor a szentmisén játékaival is megörvendezteti a híveket. E sorok írójának 2019. november 3-án megadatott a szerencse, hogy tanúja lehessen egy ilyen alkalomnak, amikor is Hadady László a szentáldozás után az önkéntes alapon kántori szolgálatot teljesítő Víz Károly mérnök-zongoraművésszel közösen csodálatos *Ave Mariát* adott elő.

A Békés megyei születésű művész Párizsban töltött évtizedei alatt nyári szabadságainak nagy részét szülőhelyén, Békésszentandrás szülei házában, Békésszentandrás szülei házában töltötte. *„Nagyokat fürdünk, focizunk, a Holt-Köröst pedig sehol a világon nem lehet elfelejteni”* – mesélte egy helyütt. De most már nem csak nyaranta éli meg a haza-érkezés örömeit és élményét: 2018-ban családjával együtt végleg hazaköltözött Magyarországra. Természetesen Párizsba azóta is visszajár, ellátja ottani kötelezettségeit, de immár ismét az óhaza az otthona. Hallani fogunk még róla biztosan!

Varga Gabriella

MÁRIARADNA: 500 ÉVES A BÁNSÁG KEGYHELYE

A Temesvári Egyházmegye területén található a Kárpát-medence egyik legjelentősebb Mária-kegyhelye, amelynek vonzáskörzete az egykori Csanádi Egyházmegye mai három utódpüspökségén túlmutat. Ahogyan a vidéket, úgy magát a zarándokhelyet is a többnyelvűség jellemzi. Máriaradna múltjáról és jelenéről Cădărean Ioan segédlekkészít Fábíán Róbert, az erdélyi *romkat.ro* oldal felelős szerkesztője kérdezte; itt az interjú rövidített, szerkesztett változatát adjuk közre.

– *Máriaradna idén ünnepli 500. évfordulóját. Mit jelentett és mit jelent ez a zarándokhely a temesvári egyházmegye hívei számára?*

– Egy 1756-os történeti forrásra alapozva ismerhetjük meg a Mária-kegyhely történetét. A kis templomot egy hívő és ájtatos özvegy költségén építették 1520 körül; e dátumhoz fűzik a térség vallásos életének kezdetét. 1551-ben Lipppa török kézre kerülése után sok városlakó, a papokkal és a

– *A kolostor nyugati szárnyában öt éve helyet kapott egy múzeum. Mit tudhatunk róla?*

– A múzeum koncepcióját és berendezését Martin Roos nyugalmazott püspök álmodta meg, az intézmény a temesvári egyházmegye muzeális gyűjteményeként működik. A földszint a ferencesek letelepedésének történetét eleveníti fel. A második emelet bemutatja az első kápolna építését, itt vannak a csodatevő kegyképről és az imameghallgatásokról szóló dokumentumok. A harmadik emeleten adatokat találunk a kolostori életről, az oktatásról, a plébánia történetéről. Láthatunk liturgikus ruhákat – köztük a Plumbo-kazulát kb. 1650-ből – és kincstári kellékeket, illetve megismerhetjük a közelben található keresztút történetét. A kolostor déli szárnyában konferenciaterem, prefektórium, képzőművészeti kiállítóhely és más termek is helyet kaptak. Az információs központtal több pasztorális tevékenységet is ellátnak. A zarándokokat szívesen fogadják, akik megpihenhetnek vagy akár étkezhetnek is itt. Májustól októberig több zarándoklat is van, közel százezer ember részvételével. A múzeum hétfő kivételével mindennap nyitva van, a látogatás több mint másfél órát vesz igénybe.

– *A világvárvány miként befolyásolja a Máriaradnára tervezett zarándoklatokat és eseményeket a jubileum alkalmából?*

– A kialakult helyzet Máriaradnán is az események szüneteltetéséhez vezetett. Reméljük, hogy ezen megpróbáltatás után még többen zarándokolnak majd el ide, adnak hálát Istennek, és kérik az Urat, hogy a jövőben védjen meg, mint eddig is tette. A jó Isten segítsen mindannyiunkat és a máriaradnai Kegyelemek Anyja óvjon bennünket!

(Forrás: *romkat.ro*
Szerkesztette: Horváth Enikő)

Fotó: Bagyinszki Zoltán

ferencesekkel együtt a mai Radna területére menekült. Az akkori kicsiny kápolna bővítésre, tatarozásra szorult több alkalommal is (1681, 1723, 1757). Andreas Reinholz kanonok, plébános kezdeményezésére és Pál József Csaba temesvári püspök jóváhagyásával 2020 jubileumi év Máriaradnán. A kegyhely a bánási hívek, de Dél-Kelet-Európa számára is Isten különleges adománya. Évszázadok óta más-más nyelvű zarándokok érkeznek ide, hogy Isten segítségét és bocsánatát kérjék.

BOGDÁN

Magyar lengyel két jó barát, együtt harcol, s issza borát – ezt a rímbe szedett közmondást először a múlt század hetvenes éveinek elején hallottam. A brüsszeli egyetem diákjaként a nyári szünetben idegenvezetőként dolgoztam, és mivel akkoriban még lengyelül is egész jól elboldogultam, megbíztak az állami lengyel utazási iroda, az Orbis ifjúsági részlegének szervezésében érkező fiatalok vezetésével a három Benelux országban. A szinte csupán egyetemista lányokból és fiúkból álló, autóbusszal érkezett csoportot az Ardennes-ek egy hegyi falucskájában létesült camping-táborban vettem át. Közel három hetet töltöttünk együtt – és megvallom, egy pillanatra sem éreztem azt, hogy pénzért dolgozom, hanem inkább egy homogén, velem egyidős társaság részévé váltam, amely először járhatott az addig számukra elérhetetlen messzeségbe tűnő Nyugaton.

Miután bemutatkoztam és – alighanem számos nyelvtani hibával – elmondtam, hogy honnan tudok lengyelül, rögtön szinte kórusban felhangzott a bevezetőben idézett közmondás: „*Polak, Węgier, dwa bratanki, i do szabli, i do szklanki.*” Már az első este a busz sofőrje – ha jól emlékszem, valahonnan a kerekek mellől – vodkástüvegeket szedett elő és a kvaterkázás közben hamarosan össze is tegeződtem a legtöbb résztvevővel. Mindez a hidegháború hanyatló korszakában történt, így nem véletlen, hogy a buszon akadtak olyanok is, akiknek feladata a többiek szemmel tartása, valamint a varsói belügyi szervek tájékoztatása volt. Róluk szinte lerítt nekem is, hogy nem csupán a Benelux országok természeti szépségei és kulturális kínálati miatt indultak útnak, és ebbéli gyanúmat többen is megerősítették, miközben esténként az egészségünkre és a két nép barátságára ürítettük poharainkat.

Meglepett, hogy milyen pontosan ismerték közös történelmünk fejezeteit, kezdve a Jagello uralkodóktól az 1970-es években főleg a „szabadság hajójaként” emlegetett Báthory óceánjáróig, amelyet a török hódoltság idején élt Báthory István erdélyi fejedelemről s egyben lengyel királyról neveztek el. Közismert volt, hogy a Gdansk és Skandinávia között ingázó Báthory-hajó lengyel utasai közül Stockholmban igen sok esetben többen a „szabadságot” választották. Az esti beszélgetéseink során én sem rejtettem véka alá ismereteimet azokról a lengyel önkéntesekről, akik az 1848-as forradalom idején Bem és Dembinszky

vezetésével Magyarország függetlenségéért ontották véréket. Habár a kommunista országokban a történelemkönyvek hallgattak arról, hogy a második világháború idején Magyarország milyen nagy számban fogadott be lengyel menekülteket és Varga Béla balatonboglári plébános segítségével 1944-ig még lengyel gimnáziumot is fenntartottak, de ez távolról sem volt ismeretlen utastársaim körében, és úgy éreztem, hogy elismerésüket az irántam érzett megbecsülésükben nyilvánították ki. Így aztán szinte magától értetődik, hogy a harmadik együtt töltött hét végén a búcsú igencsak érzélgőre sikerült.

Még mielőtt azonban könnyes szemekkel mondtunk volna „Isten hozzád” egymásnak, szinte mindenkiel címet cseréltem, mert fogadkoztak, hogy személyesen akarják nekem bemutatni hazájukat. Erre akkoriban ugyan nem került sor, mert az egyetemet befejezve Kölnbe kerültem, de a csoportból egy fiatalember – Bogdán – megszerezve diplomáját, disszidált Brüsszelbe. A zsebében a címmel, abban a reményben, hogy újfent találkozhatunk, és talán még eligazításban is részesíthetem új élete kezdetén, csak a szüleimet találta, akik előtt persze szintén nem maradt titokban, hogy mennyire remekül éreztem magam annak idején a turistaként Belgiumban járt lengyel fiatalokkal, így apám még indulási segélyösszeggel is ellátta Bogdánt. A fiatalember idővel Németországba került és kiválóan el is helyezkedett. Már az első fizetéséből szerette volna visszajuttatni szüleimnek az indulási támogatást, de ők ekkor már Genfben éltek. Jómagam időközben a Bajor Rádió interkulturális adásainak szerkesztője lettem és egy napon levelet hozott a posta. A feladó Bogdán volt, és azt írta, hogy a műsorok hallgatása során a magyar akcentusomból arra gyanakszik, hogy esetleg én vagyok az a személy, aki évtizedekkel korábban lengyel fiatalok idegenvezetője volt a Benelux államokban és akinek az apja őt hozzásegítette az elinduláshoz emigrációja kezdetén. Hangsúlyozta azt is, ha feltevése beigazolódná, szeretné végre kiegyenlíteni adósságát. Azonnal válaszoltam a megadott címre – és még rádióriport is kerekedett a történetből. Mivel ragaszkodott az összeg visszajuttatásához, abban állapodtunk meg, hogy jótékony célra utalja át a pénzt. Amikor annyi év után ismét találkoztunk, szinte egyként mondtuk: Isten útjai kiszámíthatatlanok...

Makkvári György

Ismerje meg a Szent Maximilian családi könyvtár tizenkét részes sorozatát: Reményik Sándor: *Valaki értem imádkozott*; Dsida Jenő: *Édesanyám keze*; Jókai Mór: *A koldusgyermek*; Tömörkény István: *Pusztai Iskola*; *Anyámnak arannyal – Szép versek, elbeszélések az édesanyáról*; Gárdonyi Géza: *A szamaritánus álma*; Móra Ferenc: *Óreg diófák alatt*; Kosztolányi Dezső: *Ezüst Mária*; Krúdy Gyula: *Téli szelek*; Benedek Elek: *Erdőzűgás*; Babits Mihály: *Örökké ég a felhők mögött*; Mikszáth Kálmán: *A rózsák hervadása*.

A Szent Maximilian Lap- és Könyvkiadó további kiadványajánlatai megtalálhatók itt: www.szentmaximilian.hu.
Kapcsolat: H-1075 Budapest, Károlyi krt. 1. I/6.; E-mail: kiado@szentmaximilian.hu; Telefon: +3630-568-4559.

ÉVFORDULÓK

1835. június 2-án született:
Szent X. Piusz pápa

„Egész pápaságunk célkitűzése, hogy mindent megújítsunk Krisztusban azért, hogy Krisztus legyen minden mindenben.”

(X. Piusz pápa)

2010. június 6-án avatták boldoggá:
Boldog Jerzy Popieluszko

„Kérjük Istent, hogy szabadítson meg minket a félelemtől és a terrortól, de előbb és még inkább a bosszúvágytól és az erőszaktól.”

(Jerzy Popieluszko)

1386. június 24-én született:
Kapistrán Szent János

„Akár szereplők vagyunk az élet színpadán, akár a névtelen tömeg tagjai: nekünk, akik hiszünk, az élet értelmére kell rámutatnunk.”

(Kapistrán János)

BELÉPŐJEGGYEL A MENNYORSZÁGBA?

A karantén különös dolgokra képes. Az eddig eltelt szűk két hónap mindenkit formált, mindannyian változtunk: ki ilyen, ki olyan irányba. Sok fórumon találkozhatunk beszámolókkal, amelyek elárulják, kinek könnyebb, kinek nehezebb a bezártság, a lelassulás, a magány vagy épp az összezártság megtapasztalása, a saját korlátainkkal való szembesülés. Egy biztos, még ha dolgozunk is, gondolataink többet időznek létünk törékenysége körül.

A nagybőjt elején a hetvenöt éve kivégzett Dietrich Bonhoeffer börtönleveleit olvastam, s hallva a sok karanténos bezártság és korlátozás elleni panaszt, nem megy ki a fejemből a bebörtönzött evangélikus lelkész két levele. Az egyikben a napi „szabadban” töltött idejéről számol be, ami félóra a börtönudvar néhány négyzetméterén. A másikban pedig a légiriadók rettenetes óráit próbálja szavakba önteni, amelyeket mozdulatlanul a hideg földön fekvéssel kellett tölteni, a sokszor az örület szélén álló rabtársak jajveszékkelő kiáltásait hallgatva.

A kényelmes, meleg szobában ülve beleborzongok, s óhatatlanul összehasonlítom sorsát jelenlegi helyzetemmel, hálát adva a Jóistennek a szinte végtelen sok lehetőségért, amit a karantén ellenére is megtehetek.

A törékenység körüli gondolatok azonban más formában is vissza-visszatérnek. Gyakran nagynénim gyermekkorára jelenik meg szemem előtt. Mindhárman a világháború idején születtek (1940, 1942 és 1945). Kisgyermekként hogyan élhették meg a bezártságot? Hol van a mi „kényelmes” karanténunk a háború bezártságaihoz képest? Hol vannak a jelenlegi átmeneti áruhiányok a háború éhezéseikhez képest?

A lakásom biztonságában fiatal Nagymamám arca villan fel előttem. A Kassán élő családot kilakoltatják és a várandós édesanyjának egyik pillanatról a másikra két óvodáskorú kislánnyal kell elhagyni otthonukat. Kiszakadva a megszokott környezetből, hátrahagyva barátokat, ismerősöket és átmenetileg elszakítva édesapjuktól is, teljesen új egzisztenciát kell felépíteniük.

És nem győzöm megköszönni a modern technikai eszközöket, amelyek a karantén ellenére is biztosítják a kapcsolattartást szeretteinkkel, barátainkkal, és lehetővé teszik az otthoni munkát, tanulást.

Az én esetemben a „home office” csak

részben működik. Március 14-én késő este érkezett a szentmisék nyilvános megünnepelésének tilalmáról szóló rendelet. Két-három napba telt, mire ténylegesen realizáltuk, hogy hosszabb folyamatról lesz szó. Ekkor kezdett körvonalazódni a szentmisék internetes közvetítésének gondolata. Így kerültem rendszeresen a Lelkészség kápolnájába a kamera mögé.

Az Eucharisztia és a különböző liturgiák ünneplésének nagyon sajátos formája alakult ki, amely azonban minden fizikai távolság ellenére sokakat közel hozott, összekapcsolt és megtartott.

Hat hét után megérkezett a „lazítás” híre: május 1-jétől kinyithatnak a templomok. Természetesen most is kézhez kaptuk a direktívákat, amelyek hosszú oldalakon keresztül taglalják a nyilvánosság előtt bemutatott szentmisék feltételeit. A templom méretétől függően korlátozott a beengedhető hívek száma, akik lehetőleg ne énekeljenek és ne érintkezzenek másokkal, valamint az idősek és a krónikus betegek – burkoltan fogalmazva – jobban teszik, ha távol maradnak, a rájuk vonatkozó püspöki felmentés a vasárnapi kötelező szentmishallgatás alól ugyanis továbbra is él. A mise utáni közösségi találkozás tilos.

Akiket az online szentmise eddig összekapcsolt, azokat az „elő” szentmise most válassza szét? Jézus szavai szerint „nem az egészségeseknek kell az orvos, hanem a betegeknek”. Őket épp most zárjuk ki? És egyáltalán kit engedjünk be, ha korlátozott a létszám? Kinek mondjuk, hogy te már „főlsleges” vagy, nem jöhetsz be, betelt a megengedett keret?

Felvetéseink erre is találtak megoldást: (?) online „belépőjegyet” kellene bevezetnünk. Aki ezentúl szentmisére szeretne jönni, az regisztráljon egy online jegyárúsító rendszerben. Ezen a felületen kellene nekünk is a belépőket forgalmazni, amiket a jelentkezők névre

szólóan, elektronikus úton kapnának meg. És ha valaki nem tud online regisztrálni, akkor a plébániai irodában telefonon is jelezheti részvételi szándékát, s az irodai alkalmazott elvégzi helyette a kötelező regisztrációt.

Féltettem a levelet. A mennyek országáról szóló különböző példabeszédek kavargtak a fejemben: „Törekedjétek bemenni a szűk kapun [...], nem jut be mindenki a mennyek országába [...], én vagyok az ajtó [...].”

De ki vagyok én, hogy eldöntsem, ki jöhet misére és ki nem?

A napokban többször is hallhattuk az emmauszi tanítványok történetét, amely a szentmise megünnepelésének előképe. A csüggedt tanítványok elkeseredése a Jézussal való találkozás után mélységes örömmé változik. A vele való közösség küldetését ad: lángoló szívvel térnek vissza a tanítványokhoz.

De hogyan lángoljon az én szívem, ha kizárunk embereket a közösségből, megfosztunk a Jézussal és egymással való találkozás lehetőségétől?

Gondolataim ismét másfelé kalandoznak: egészen messze, az Andok egyik kicsi településén, 4000 méter körüli magasságban járnak. P. Csóky Károly jezsuita atya dél-amerikai élményei jutnak eszembe, amelyekről *Egy magyar hithirdető Chilében* című könyvében részletesen beszámol. Együttérzésem naponta fokozódik azokkal az indiánokkal, akikhez a tűzhányó eldugott falvaiba csak nagyon ritkán látogat el pap, hitüket mégis állhatatosan őrzik, áhitattal megélik és a családokban továbbadják. A lelkipásztor néhány napos ott tartózkodása alatt szolgált ki minden szentiséget, amire lehet, hogy egy évig sem lesz lehetőségük a hegyvidéki embereknek.

Milyen túláradó öröm, amikor hosszú várakozás után a közösség tagjai újra szertgyónáshoz járulhatnak, együtt örülhetnek a megkereszteltnek, az új házasságnak, és a szentmise közösségi élménye, a szentáldozás megerősítő kegyelme hónapokra, talán évekre szóló lelki táplálékul szolgál!

Hol van a mi párhetes vágyakozásunk az ő éhségükhöz képest?

De a kérdés, hogy ki jut be a szentmisére, még mindig tisztázatlan. Azonban

távolságot véve tőle, kezd eltörpülni, és helyét egy másik kérdés foglalja el: ki jut be a mennyek országába? Megvan már a belépőm vagy még nem is regisztráltam, hogy jegyet válthassak?

Jézus válasza azonban nem késik: „A mennyek országa hasonlít a királyhoz, aki menyegzőt rendezett a fiának. Elküldte szolgálait, hogy szóljanak a meghívottaknak, jöjjenek a menyegzőre! Azok nem akartak jönni. Erre más szolgálatait küldött: Mondjátok meg a meghívottaknak, hogy a lakomát előkészítettem, ökreimet és hizlalt állataimat leölettem, minden készen van, gyertek a menyegzőre! Azok nem törődtek vele, az egyik a földjére ment, a másik meg az üzlete után nézett. A többiek a szolgáltnak estek, összeverték, sőt meg is ölték őket. A király ennek hallatára haragra lobbant. Elküldte csapatait, a gyilkosokat felkoncoltatta, városaikat pedig fölégette. Aztán így szólt szolgálóihoz: A menyegző ugyan kész, de a meghívottak nem voltak rá méltók. Menjetek ezért ki az útkereszteződésekre, s akit csak találtok, hívjátok meg a menyegzőre! A szolgálk ki is mentek az utakra és összeszedtek mindenkit, akit csak találtak, jöttek, gonoszokat egyaránt. A menyegzős terem megtelt vendégekkel. Amikor a király bejött, hogy lássa a vendégeket, észrevett egy embert, aki nem volt menyegzőre öltözve. Megszólította: Barátom, hogy kerültél ide, amikor nem vagy menyegzőre öltözve? Az elnémult, a király pedig megparancsolta a szolgáltnak: Kötözzétek meg kezét-lábát s dobjátok ki a külső sötétségre. Ott sírás és fogcsikorgatás lesz. Sokan vannak a meghívottak, de kevesen a választottak” (Mt 22,2–14).

Úgy gondolom, a karantén ideje alatt a legjobb megoldás az lenne, ha időt tudnánk szentelni menyegzős ruhánk szövögetésére. A belépőért azonban nem kell aggódnunk: keresztségünk által már „regisztráltunk a rendszerben”, a névre szóló belépőt pedig a megfelelő öltözetben idejében meg fogjuk kapni, „mert úgy szeret Isten a világot, hogy egyszülött Fiaát adta oda, hogy aki hisz benne, az el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16).

Mustos Edit, Köln, 2020. április 30.

EGY NAGY MAGYAR TÖRTÉNÉSZ PÁRIZSBAN: HENRY BOGDAN (1936–2020)

Henry Bogdan 1936. január 9-én született Párizsban, édesanyja francia volt, édesapja Kolozsvárról menekült Franciaországba. Már gyermekként büszke volt magyar származására és szépen beszélte édesapja nyelvét. Az egyik leghíresebb és legjobb párizsi gimnáziumban, a Lycée Louis-le-Grand-ban érettségizett. Az egyetemen történelem szakon fejezte be tanulmányait, és ehhez a Keleti Nyelvek és Civilizációk Nemzeti Intézetében magyar, finn és észti nyelvekből is diplomát szerzett. Pályafutását gimnáziumi tanárként kezdte Párizs 11. kerületében a Lycée Voltaire-ben, majd vidékre került a Chauny-i Gay-Lussac gimnáziumba. Később kinevezést kapott a Tudományos és Műszaki Katonai Főiskolára, de tanított a Paris-Est-Marne La Vallée Egyetemhez tartozó Európai Tanulmányok Központjában és az Aix-Marseille-i Egyetem Közép- és Kelet-Európai Intézetében is. Több tanulmányútján beutazta a bal-ti országokat, a volt Jugoszláviát és megismerte Örményországot is. Legfőbb érdeklődési területe azonban Európa maradt.

Így vált híressé mint Közép-Európa, Kelet-Európa és a kisebbségek történelmének egyik legjobb, leg-tárgyilagosabb, legtényszerűbb isme-

rője és professzora. Kutatómunkájának elismeréseként alig harmincévesen, már 1966-ban felkérést kapott Magyarország története megírására. Még ebben az évben megjelent Párizsban az ismert francia könyvkiadó, a Presses Universitaires de France (PUF) *Que sais-je? (Mit tudok?)* többmillió példányban terjesztett zsebkönyvsorozatának 678. példánya, Henry Bogdan *Histoire de la Hongrie (Magyarország története)* című munkája, amely rövid és tárgyilagos történelmi összefoglalás. Ezután számtalan tanulmányát különböző szaklapokban közölték, és közben rendületlenül dolgozott a kutatásai eredményeire alapuló részletes elemzésein is.

Tizenhat év múlva, 1982-ben nagy elismerést váltott ki az *Histoire des pays de l'Est (A keleti országok története)* című kötete, amelyet 1999-ben az *Histoire des pays de l'Est, des origines à nos jours (A keleti országok története a kezdetektől napjainkig)* követett a Perrin kiadó gondozásában. Világos elemzést ad az itt élők megpróbáltatásairól. Bár ezek az országok hosszú történelmi múlttal rendelkeztek, két világháborút átéltek, gyakorlatilag 1947-től szovjet uralom alá kerültek egészen az 1989–1991-

ben bekövetkezett rendszerváltozásig. Túlélték ezt a nehéz korszakot és jelenleg a saját demokratikus útjaikat keresik. Ez a könyv a Mitteleuropa történelmével foglalkozó francia kutatók számára referenciaként vált ismertté. Ugyancsak a Perrin kiadónál jelent meg 2002-ben az *Histoire des Habsbourg, des origines à nos jours (A Habsburgok története a kezdetektől napjainkig)*.

A röviddel azelőtt kiadott monográfiát Henry Bogdan 2003. május 20-án mutatta be a Magyar Intézetben a párizsi magyarok és francia történészek nagyszámú közönsége előtt. A következő években is egymás után láttak napvilágot értékes művei, főleg a Perrin kiadó jóvoltából.

Nagy érdeklődéssel fordult a német történelem Franciaországban kevésbé ismert eseményei felé is. Ennek eredményeként jelentek meg olyan művei, mint az *Histoire de la Bavière (Bajorország története)* 2007-ben vagy a *Les Hohenzollern, la dynastie qui a fait l'Allemagne, 1061–1918 (A Hohenzollernek, a Németországot megalapító dinasztia, 1061–1918)* 2010-ben.

A trianoni szerződés 90. évfordulójára 2010. június 4-én Versailles-ban rendezett emléknapon több mint négyszáz magyar

megemlékező érkezett a Nagy-Trianon palota elé. Az itt tartott nagygyűlésen többek között felolvasták Henry Bogdan levelét, amelyet a Magyarok Világszövetsége szervezőbizottságának küldött, és amelyben véleményét fejezte ki Franciaország felelősségéről a trianoni békeszerződésben. Soha nem felejtette el magyar származását. Nyugdíjas éveit visszavonultan élt lorraine-i házában, de rendszeresen tartotta a kapcsolatot magyar barátjaival, főleg az '56-os hősökkel, akik igazi magyar hazafiként szerették és tisztelték. Rendszeresen támogatta a Párizsi Magyar Katolikus Missziót is. Többször telefonon fejezte ki sajnálatát amiatt, hogy a magyar hívek plébános nélkül maradtak 2016 szeptembere óta, de bátorító szavaival további működésre biztatta az elkötelezett, önkéntesen dolgozó kis csapatot.

Jelenleg csak remélni lehet, hogy könyvei magyar fordításban is megjelennek, és az újabb magyarországi történésznemzedék is méltó módon fogja munkásságát értékelni. A Professor úr 2020. április 9-én, Nagycsütörtökön, 84 éves korában távozott el közülünk. Egy szerény, de nagy tudású, széles látókörű, bölcs embert veszítettünk el szemlélésben. Emlékét gazdag életműve őrzi.

Gonthier-Romhányi Anna

MAGYAR NYELVŰ SZENTMISÉK AZ EURÓPAI DIASZPÓRÁBAN

ANGLIA:

London: Ft. Csicsó János főlelkész, Hungarian R.C. Chaplaincy, 62 Little Ealing Lane, London, W5 4EA. Tel./Fax: +44-20/8566-0271. E-mail: hungarian.chaplaincy@btinternet.com. Honlap: www.magyardiakatolikusok.co.uk; Facebookon a *Katolikus szentmisék Londonban* cím alatt. Misézőhelyek: London, South Croydon, Bristol, Luton, Cambridge.

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Simon Ferenc esperes, főlelkész, Wiener Ungarische Kath. Gemeinde, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien. Tel.: +43-1/526 49 72; fax: +43-1/526 49 72 25. E-mail: bmke@katolikus.at. Honlap: www.katolikus.at. Misézőhelyek: Bécs, vasárnaponként 11.00-kor, Deutschordenskirche, Singerstr. 7., Bécsújhely, Domplatz 1. (Szent Katalin-kápolna), minden hónap utolsó vasárnapján 17.00-kor. Baden, minden hónap második vasárnapján 16.30-kor, Leerdorfer Hauptstr. 74., 2500-Baden.

Bécs, Pázmáneum: Ft. Varga János rektor, A-1090 Wien, Boltzmanngasse 14, tel.: +43-1/3191403-18. E-mail: collegiumpazmaneum@gmail.com. Honlap: www.pazmaneum.katolikus.hu. Előesti szentmise: szombatonként 17.00-kor.

Burgenland/Alsóőr: Kath. Pfarramt, A-7501 Unterwart 226, tel.: +43-3352/34108. Misézőhelyek: Alsóőr: Ft. Gáspár Adalbert, vasárnaponként 9.45-kor. Felsőőr: Ft. Gáspár Adalbert, vasárnaponként 8.30-kor. Felsőpulya: Ft. Lehrner Hannes, hó 1. vasárnapján 8.45-kor. Középpulya: Ft. Ghinari Johann, hó 1. és 3. vasárnapján 18/19 órakor.

Eisenstadt/Kismarton: Ft. Pál László. Szentmise minden hó 3. vasárnapján 11.00-kor, Franziskaner Kirche, Haydngasse 31, A-7000 Eisenstadt. E-mail: laszlo.pal@martinus.at.

Graz: Msgr. Molnár Ottó, tel.: +43-316/6821 2421, otto.molnar@laposte.net és Ft. Holló István, tel.: +43-676/8742 6711, istvan.hollo@graz-seckau.at. Szentmise minden vasárnap 17.00-kor, Kalvarienberg-Kirche, Kalvarienbergstr. 155., A-8020 Graz.

Innsbruck: Szentmise minden hónap 2. vasárnapján a Magyar Házban, Richard Wagner Str. 3., A-6020 Innsbruck. Érdeklődni: Wachsmuth Tünde, tuende.wachsmuth@gmx.at.

Linz: Ft. Szabó Ernő, Ungarnseelsorgezentrum d. Diözese Linz, Herrenstr. 2., A-4600 Wels, tel.: +43-732/341-175, ernest.szabo@diozese-linz.at; Misézőhelyek: Linz: minden hónap 1., 3. és 5. vasárnapján; Wels: 2. és 4. vasárnap.

Klagenfurt: Szentmise minden hónap utolsó vasárnapján 14.00-kor a Kapuziner Kirchében, Waaggasse 15, A-9020 Klagenfurt.

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, 3. szombaton 17.00-kor az orsolyita templomban, Aigner Str. 135., A-5061 Salzburg. Érdeklődni: Bohuny István, tel.: +43-699/8172-1232.

BELGIUM

Brüsszel: P. Havas István Sch.P., Mission Catholique Hongroise, Magyar Ház, szentmise minden vasárnap 10.30- és 18.00-kor. Rue de l'Arbre Bénit 123, 1050 Bruxelles. Tel.: +32-2/64-96-188, mobil: +32-487/614-063, e-mail: havas@piar.hu. Honlap: www.magyarhaz.be. További misézőhelyek: Leuven, Hága/N, Luxemburg.

Liège/Luxemburg: Hospitaalstraat 3 bus 8, 3600 Genk, Belgium. Telefon: +32/89-354-650. Havas István atya látja el. Misézőhelyek: Liège, Verviers, Eupen, Huy, Genk, Eiden, Charleroi, Luxemburg város.

CSEHORSZÁG

Prága: Ft. Balga Zoltán, Belvárosi Szent Henrik Templom, Jindřiska 30., 110 00 Prága 1. Telefon: +420 734 688 656. E-mail: info@katolikus.cz. Honlap: www.katolikus.cz.

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-75010 Paris. Tel.: +33-1/42-086-170, fax: +33-1/42-067-155. E-mail: missioncatholique@orange.fr. Honlap: www.magyarmisszio.info

LENGYELORSZÁG

Varsó: minden hónap második vasárnapján 15.00-kor, Az Úr Mennybemenetele-templom (Kościół Wniebowstąpienia Pańskiego), Ursynów, al. Komisji Edukacji Narodowej 101. Metróval a Stoklosy állomásig, majd Varsó központja felé sétálni kb. 350 m-t.

MÁLTA

Évente háromszor van magyar szentmise: Naxxar, Santwarju Gesu Hniena Divina-templom, vasárnap 17.30-kor.

NÉMETORSZÁG

Augsburgi Egyházmegye: Ft. Csibi Sándor, Ungarische Kath. Mission, Henisiusstr. 1., D-86152 Augsburg. Tel.: +49-821/3166-8960, vagy +49821/3166-8961. E-mail: iroda@augmis.de. Honlap: www.augmis.de, www.augsburgimisszio.de. Misézőhelyek: Augsburg, Kempten, Neuburg a D.

Bamberg-Eichstätt-Regensburgi Egyházmegye: Stemper Ferenc lisbergi plébános és Dankó István atya (Amberg). Szentmisék: Caritas Seniorenheim St. Josef-kápolnája, Giesbertstr. 65. és Nürnbergben kéthetente. Érdeklődni lehet: Lipecz Josef, tel.: +49-1/763-803-3699.

Esseni Egyházmegye: Ung. Kath. Mission, Franziskaner Str. 69a, D-45139 Essen. Kölnben: tel./fax: +49-221/33-778-517. Misézőhelyek: Duisburg, Essen.

Freiburgi érsekség: Ft. Lovász Reinholdt plankstadi kooperator, cím: Schwetzing Str. 32, D-68723 Plankstadt, havonta magyar szentmisét tart Mannheimben.

Berlini és Hamburgi Főegyházmegye, Hildesheimi és Osnabrücki Egyházmegye: Hamburgban: Ft. Rasztovácz Pál, Ungarische Katholische Mission, Bürgerweide 35, D-20535 Hamburg. Tel.: +49-40/250-7783. Misézőhelyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen.

Kölni Főegyházmegye, Esseni és Aacheni egyházmegye: Ft. Lukács József, Katholische Ungarische Gemeinde im Erzbistum Köln, Am Rinkenpfuhl 10, D-50676 Köln. E-mail: ungarzentrum@netcologne.de; tel.: +49-221/3377-8517. Honlap: www.ungarzentrum.de. Misézőhelyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Duisburg, Essen, Herzogenrath.

Limburg-Fulda-Mainzi Egyházmegye: Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, D-60487 Frankfurt. Tel.: +49-69/2479-5021, +49-69/2479-5022, fax: +49-69/9778-2684. E-mail: pal.takacs@magyar-katolikusok-frankfurt.de. Honlap: www.magyar-katolikusok-frankfurt.de. Misézőhelyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Giessen.

München-Freisingi Főegyházmegye: Ft. Merka János, Magyar Katolikus Egyházközség – Ungarische Katholische Gemeinde, Oberföhringer Str. 40, D-81925 München. Tel.: +49-89/2137-4230, fax: +49-89/2137-4234. Ungarische-Gemeinde.muenchen@eomuc.de; www.ungarische-mission.de Nyugdíjas kiségitő: Ft. Buchmüller István ny. plébános. Misézőhelyek: München, Rosenheim, Erding, Ladshut, Bad Tölz.

Münster-Paderborn-Osnabrücki Egyházmegye: Ft. Simon Péter, Münster Magyar Katolikus Misszió, Middelfeld 24, D-48157 Münster, tel.: +49-251/932-57-288. E-mail: ungarische-mission@bistum-muenster.de. Honlap: sites.google.com/site/magyarkatolikusmisszio, www.facebook.com/ungmis. Misézőhelyek: Bielefeld, Hagen, Marl, Menden, Münster, Neukirchen-Vluyn, Osnabrück.

Passau Egyházmegye: Ft. Kovács János, D-84375 Kirchdorf am Inn, tel.: +49-85/712-332. Magyar Misszió Passau. E-mail: info@magyar-missio-passau.de. Honlap: www.magyar-missio-passau.de.

Rottenburg-Stuttgarteri Egyházmegye: Ft. Dr. Tempfi Imre, Ungarische Katholische Gemeinde, Albert-Schäffle Str. 30, D-70186 Stuttgart, tel.: +49-711/236-9190, fax: +49-711/236-7393. E-mail: mission@stuttgarti-katolikusok.de. Honlap: www.stuttgarti-katolikusok.de. Ft. Merlász Tibor, Walfischgasse 17, D-89073 Ulm, tel.: +49-731/3996-6306, mobil: +49-1575-370-1412, mtibor1960@gmail.com. Misézőhelyek: Stuttgart, Ulm, Balingen-Frommern, Biberach, Böblingen, Friedrichshafen, Eislingen, Heidenheim, Heilbronn-Horkheim, Ludwigsburg, Munderkingen, Reutlingen, Schwäbisch-Gmünd, Weingarten, Tuttingen.

Würzburgi Egyházmegye: Ft. Dr. Koncsik Endre, Domerschulstr. 2, D-97070 Würzburg. Tel.: +49-931/3866-2530, fax: +49-931/3866-2599. Misézőhely: Würzburg.

NORVÉGIA

www.nufo.no/makao

OLASZORSZÁG

Róma: Mons. Dr. Németh László főlelkész, a római Szent István Ház igazgatója, Casa di Santo Stefano, Via del Casaleto, 481, I-00151 Roma, tel.: +39/06 6574 2834, mobil: +39/348 79 52 165, italiamissiohu@gmail.com. Misézőhelyek: Róma – minden hó utolsó vasárnapján 10.30-kor, Santa Maria dell'Orazione (Via Giulia) – I-00186 Roma (kivéve július, augusztus) és a Szent Péter-bazilika Magyarok Nagyszonyakápolnájában minden kedden 8.00-kor. Milánó – minden hó első vasárnapján 16.00-kor, Szalézi oratorium (Via Copernico 9, kivéve jan., júl., aug., szept.). Magyar szentmisék helye: Bologna, Catania, Loreto, Padova, Palermo, Parma, Torino, Firenze.

SVÁJC

Zürich: Ft. Varga Péter, Róm. Katholische Ungarmission, Winterthurer Str. 135, CH-8057 Zürich, tel.: +41-44/362-3303. E-mail: peter.varga@mail.ch, iroda@magyar-misszio.ch. Misézőhelyek: Zürich, Winterthur, Wetzli kon-Uster, Schaffhausen, Frauenfeld.

Genf és Lausanne: Genfben minden hónap első és harmadik vasárnapján, 10.30 órakor, a Cointrin-i kápolnában, Chemin du Ruisseau 36, CH-1216 Cointrin GE; +41-22/791-0458. Lausanneban a genfi vasárnap szentmiséket megelőző szombaton, 18.00 órakor, a Servan kápolnában, Chemin Eugene-Grasset 12, CH-1006 Lausanne; +41-76/483-7394.

Bern: Ft. Pál István, Róm. Kath. Ungarmission, Pf. 102, CH-3073 Gümligen, info@katolikus.ch; www.ungarmission.ch.

Basel: Ft. Pál István, Róm. Kath. Ungarmission, Binninger Str. 45, CH-4123 Allschwil; tel.: +41-76/518-5440. Honlap: www.ungarmission.ch. Szentmise: minden vasárnap 8.50-kor a Sacré Couer-templomban, Feierabendstr. 68.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia külföldi magyar lelkipásztori szolgálatért felelős püspökének irodája: MKPK Külföldi Magyar Lelkipásztori Szolgálat, Dr. Cserháti Ferenc püspök, H-1053 Budapest, Papnövelde utca 5-7., tel./fax: +36-1/266-4515, e-mail: cserhati@katolikus.hu; honlap: www.katolikus.hu/miserend

SZÍVÜNKBEN ÉS IMÁINKBAN TOVÁBBRA IS VELÜNK MARADNAK

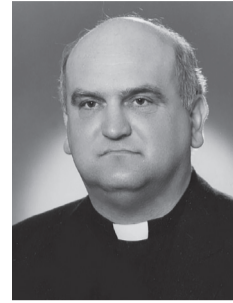
Telch György
(1936–2020)

Telch György, a Seneca College Newnham Campus nyugalmazott professzora, diaszpórai partnerlapunk, a *Kalejdoszkóp* című kéthavi kulturális folyóirat tulajdonosa és a lapkiadó igazgatója, az Arpád-házi Szent Erzsébet Plébánia buzgó híve, a torontói Magyar Ház volt tagja (született a vajdasági Zomborban 1936. május 13-án) torontói otthonában, hosszú betegség után 2020. május 7-én az Örök Hazába költözött. Legközelebbi hozzátartozói szűk körben búcsúztak tőle 2020. május 9-én. A búcsúzásan elhangzott Vencser László imája is, amelyet Húsvét 5. vasárnapján, 2020. május 10-én a felső-ausztriai Linzben jó barátja, Telch György lelki üdvéért bemutatott szentmiséjén is elimádkozott. „Mennyei Atyám, kérlek, jutalmaddal megdőt a Te nagy szeretetteddel! Nem kell Neked felsorolnom, milyen sok jót tett itt ezen a földön, hiszen pontosan tudod: ismered szíve tisztaságát, láttad örökös jószándékát, jócselekedeteit. Igaz ember volt, feleségének, Dancs Rózsának csodálatos társa, Tamásnak és Katinkának példás nevelőszülője, tanítványainak kiváló oktatója, a *Kalejdoszkóp* folyóiratnak lelkes kiadója, irodalmi művek értő fordítója. Nemzetének, régi és új hazájának ragaszkodó fia volt, Neked pedig hűséges és alázatos szolgád. Hatalmas úrt hagyott maga után. Kérlek, hogy a feltámadásba vetett hit segítségével erősítsd azokat, akiknek hiányozni fog az ő fizikai jelenléte. Mennyei Atyánk! Adj neki örök nyugalmat!” – fogalmazott imádságában Vencser László.

Legyen csendes György testvérünk pihenése!

Ft. Msgr. Szungyi László
(1950–2020)

Főtisztelendő Msgr. Szungyi László, az újvidéki egyházkerület esperese, a Bácsi Főesperesi Kerület főesperese, harminchat éven át a temerini hívek megbecsült plébánosa életének 71. és papi szolgálatának 44. évében, 2020. május 14-én az újvidéki kórházban visszatért Teremtőjéhez. Szungyi László atya Verbászon született 1950. március 26-án. Filozófiai és teológiai tanulmányait Zágrábban, majd Rómában a Collegium Germanicum et Hungaricum növendékeként a Pápai Gregely Egyetemen végezte. Utóbbi helyen 1976-ban diakónussá, majd ugyanazon év július 4-én szülővárosában, Verbászon pappá szentelték. Lelkipásztori tevékenységét a szabadkai Szent György-plébánián kezdte, első önálló állomáshelye Királyhalom volt. A temerini plébánia irányítását 1984-ben vette át. Hosszú éveken keresztül a Szabadkai Egyházmegye Teológiai Katekétikai Intézetében lelkes teológiát és valláspszichológiát tanított, triennális és színóduzi vizsgáztató volt. A Liturgikus Bizottság, a Katekétikai Bizottság, a Szerbia és Montenegró Püspöki Konferencia Papság Bizottság, a Papi Szenátus és az Egyházmegyei Médiatanács tagjaként is tevékenykedett. Utolsó útjára 2020. május 16-án kísérték. Péntes János szabadkai megyéspüspök a temerini plébániatemplomban paptestvéreivel engesztelő szentmisét mutatott be az elhunytáért, búcsúbeszédet Szungyi atya keresztjén, Fuderer László óbecsei belvárosi plébános mondott. A távozottat örök nyugalomra a temerini Nyugati temető papi sírboltjában helyezték.

Az örök világosság fényeskedjék László atyának!

Köszönjük, hogy újságelfőzetést ajándékozott

- Dr. Zímics Béláné Magyaránáljáról Gyarmati Tibornénak Ivánra.

Jóteknő cselekedetét Isten fizesse!

Együttal köszönjük a lapzártánkig ebben az évben keletkező hetvenkét új előfizetést! Kívánjuk régi és új olvasóinknak, hogy újságunk lapozgatásában kedvüket leljék!

HIRDESSZEN AZ ÉLETÜNKBEN!

Apróhirdetés:

Keret, fénykép nélkül: 30 HUF vagy 0,10 EUR/betű
Keret: 3000 HUF vagy 10 EUR
Fénykép: 6000 HUF vagy 20 EUR
Többzori hirdetés esetén kedvezmény.

Nagyhirdetés és PR-cikk:

Teljes oldal: 300 e HUF vagy 1000 EUR
Féloldal: 200 e HUF vagy 650 EUR
Negyedoldal: 100 e HUF vagy 300 EUR
Többzori hirdetés esetén kedvezmény.

Keressen minket a világhálón is:

www.eletunk.net

Kiemelt partnerünk:

Magyarság Háza, Budapest

Lapunk megjelenése megvalósult a Magyar Kormány támogatásával. A Bethlen Gábor Alap hozzájárult a kiadónk működésével és ezzel a lapunk fenntartásával kapcsolatos költségekhez.

ÉLETÜNK

Az európai magyar katolikusok lapja

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
MISSZIÓ MÉDIA LAP- ÉS KÖNYVKIADÓ KFT.
H-1165 Budapest, Zsemlekes út 25/A. I. 5.
Telefon: +36 70 635 7064
E-mail: eletunkjag@gmail.com
Honlap: www.eletunk.net
www.facebook.com/eletunkjag

Felelős kiadó és főszerkesztő:

Varga Gabriella

Felelős szerkesztő:

Vencser László

Szakmai tanácsadó:

Sajgó Szabolcs SJ, Szöcs Csaba,

Varga János, Vértessaljai László SJ

Munkatársak:

Dobos Marianne, Hiba György SJ, Horváth Enikő,
Kovács Péter, Puss Sándor SJ, Schenk Angyalka,
Szabó Ferenc SJ, Vincze András

ELŐFIZETÉS:

a helyi magyar lelkészségeken keresztül,
vagy egyénileg

1 példány ára: 2 EUR / 600 HUF
Előfizetés egy naptári évre: 20 EUR / 6000 HUF
Tengerentúlról: USS 60/év

ÚJ bankszámlaszámunk:

MISSZIÓ MÉDIA KFT.

Magyarországról:

OTP BANK

11716008-22527699

Külföldről:

OTP Bank

IBAN: HU85 1171 6008 2252 7699 0000 0000

SWIFT (BIC) azonosító: OTPVHUHB

Nyomdai előkészítés:

Éber Tamás

Nyomtatás:

Micropress Kft.

H-3434 Mályi, Kistokajai út 5.

ÖSSZETARTOZUNK – AZ ÉLETÜNK PÁLYÁZATI FELHÍVÁSAI

A Nemzeti Összetartozás Évéhez kapcsolódóan az *Életünk – Az európai magyar katolikusok lapja*, partnerségben a budapesti Magyarság Házával, három pályázatot hirdet, az alábbiak szerint:

1. Mivel járult hozzá a 130 éve született Reményik Sándor a nemzeti összetartozásunkhoz?

Válasszon az alábbiak közül:

- Fejtse ki írásban, legfeljebb 20 ezer karakternyi terjedelemben.
- Készítsen rajzolt vagy festett illusztrációt egy tetszés szerint kiválasztott Reményik Sándor-vershez.
- Zenésítsen meg egy tetszés szerint kiválasztott Reményik Sándor-verset.

2. Mivel járult hozzá a 80 éve elhalálozott Gróf Majláth Gusztáv Károly püspök a nemzeti összetartozásunkhoz?

Válasszon az alábbiak közül:

- Fejtse ki írásban, legfeljebb 20 ezer karakternyi terjedelemben.
- Fejtse ki élőszóban, max. 10 perces videófelvételen. (Forrásirodalomként ajánljuk *Bíró Vencel: Székelyi Gróf Mailáth Gusztáv Károly című könyvét, amely elérhető az interneten: mek.oszk.hu/10100/10198/10198.pdf*)

3. Hogyan éli meg az Ön közössége a nemzeti összetartozást és miként emlékezik meg idén a Nemzeti Összetartozás Évéről?

Válasszon az alábbiak közül:

- Készítsen erről szöveges beszámolót, legfeljebb 10 ezer karakternyi terjedelemben.
- Készítsen erről max. 5 perces videobeszámolót.

Pályázni egyénileg és csoportosan is lehet. Korosztályi megkötés nincs.

A pályamunkákat folyamatosan várjuk a palyazat@eletunk.net e-mailcímre (végső határidő: 2020. október 31.)

A pályaművek – a pályázó hozzájárulása esetén – megjelennek honlapunkon (www.eletunk.net).

Az elbírálást szerkesztőségünk tagjai és felkért szakemberek végzik. Eredményt 2020 decemberében hirdetünk.

Az értékelhető pályázatok beküldőit *Köszönetajándékkal* jutalmazzuk.

Kategóriánkénti fődíj: Ajándécsomag mellett a nyertes pályázó közössége (iskolai, plébániai, cserkész- stb.) részére *Összetartozunk* címmel zenés-irodalmi est, neves előadóművészek közreműködésével.

További részletekért látogasson el honlapunkra: www.eletunk.net

HÍREK – ESEMÉNYEK

A Mindszenty Alapítvány idei életműdíjasa: Vertse Márta

A Mindszenty József hercegprímás által 1972-ben alapított, Vaduzban bejegyzett Kardinal Mindszenty Stiftung és a budapesti székhelyű Magyarországi Mindszenty Alapítvány – Erdő Péter bíboros főpásztori jóváhagyásával – 2015-ben életműdíjat alapított olyan, hatvanöt év feletti, keresztény vallású személyeknek, akik az egyházi, a tudományos és a közösségi életben kimagasló érdemeket szereztek Isten Tiszteletreméltó Szolgája Mindszenty József bíboros tiszteletének előmozdítása terén, és akik személyes életvitelükkel is méltóvá váltak az elismerésre. A latin nyelvű adományozólevéllel és a tiszteletreméltó főpásztor bronzból készült szoboralakjával kifejezett vándordíjat idén Vertse Márta, a Vatikáni Rádió nyugalmazott főszerkesztőjének ítelték. Tekintettel a körülményekre, az oklevelet online juttatták el a kitüntetettnek, a szobor ünnepélyes átadására pedig később kerül sor.

Vertse Márta Ágnes 1949-ben született Budapesten és jelenleg Rómában él. 1983-tól 2014-ig volt a Vatikáni Rádió magyar nyelvű műsorának munkatársa, az utolsó tíz évben a program felelős szerkesztője. Rádiós munkája során számtalan interjú készített olyan egyházi és világi személyekkel, akik még személyesen ismerhették Mindszenty bíborost. Az interjúk elhangzottak az idegen nyelvű műsorokban, írásos formában eljutottak minden szentszéki nagykövetséghez, különböző szerzetesrendekhez, a rádió olasz nyelvű hírlevelén keresztül széles körben terjesztve a bíboros tiszteletét. Márta készítette az első interjút Marko Ivan Rupnik szlovén jezsuita szerzetessel, neki köszönhető, hogy 2009-ben Magyarországra is eljutott a híre a San Giovanni Rotonóban készült mozaikképnek és Pio atya mintegy 200 bilokációja közül a Mindszenty bíboros börtönében tett különleges látogatásának. Vertse Márta összegyűjtötte azokat a homíliákat, amelyek 1999 és 2018 között a római Santo Stefano Rotondo-bazilikában bemutatott Mindszenty-emlékmisék alkalmával hangzottak el: a Római Kúria bíborosainak és érsekeinek tanúságtételeit Mindszenty bíboros életszentségéről. Márta hosszú éveken át segítette az Ügy szentszéki relátorának munkáját és a peranyag összegzése, a *Positio* elkészítését iratok beszerzésével, fordításával, a csaknem 900 oldalas kötet nyelvi lektorálásával stb. A Magyarországi Mindszenty Alapítvány római ágenseként továbbra is közvetítő szerepet tölt be és segíti a boldog- és szenttéavatási eljárásokat.

(Forrás: *Mindszenty Alapítvány és Vatikáni Rádió*)

Virtuális, de élő papi konferencia

Az idén május második hetére Svájcba tervezett Európai Magyar Papi Konferencia résztvevőit baráti videobeszélgetésre hívta május 13. estére dr. Németh László olaszországi magyar főlelkész. Ennek oka az volt, hogy a szokásosan Húsvét után esedékes konferenciát ebben az évben le kellett mondani, illetve el kellett halasztani. A résztvevők úgy döntöttek, hogy a találkozózt Zürichben – amennyiben a Jóisten megengedi – 2021-ben tartják meg. Idén azonban nem volt más lehetőség, így az Európában szolgáló magyar papok nagy része örömmel fogadta a kezdeményezést, és akinek nem volt egyéb elfoglaltsága, kötelezettsége, be tudott kapcsolódni az

online beszélgetésbe. Jól megvalósult a virtuális találkozó célja, hogy tartsuk az élő kapcsolatot, osszuk meg egymással gondolatainkat, a bezártságban kapott örömeinket, lelkipásztori működésünk lehetőségeit a jelenlegi járványhelyzetben és a „kiberpásztorációs” tapasztalatokat. A tizenkét fős lelkipásztori csoport a beszélgetés végén elhatározta, hogy a következő szerda estén is megtartja a videós találkozót, majd befejezésül elimádkozta a Kompletóriumot.

Varga János

Lapunk megjelenése:

Virtuális emlékhely nyílt Mindszenty József égi születésének 45. évfordulóján

Ma (2020. május 6-án – a szerk.) megálltunk egy percre és imádkoztunk – legalább lélekben – együtt a hőselkü, mártírsorsú Főpásztorért, megcsodálva állhatatosságát, hűségét, kérve közbenjárását Egyházunkért, hazánkért, családjainkért, önmagunkért!

Minden évben a Mindszenty-tisztelet kiemelkedő eseménye a május első szombatján megtartott országos engesztelő zárandoklat, amikor a szentéletű bíboros tisztelői az esztergomi Prímási Bazilikában gyűlnek össze, hogy együtt imádkozhassunk Egyházunkért, hazánkért és a mielőbbi boldoggá avatásért. Ez a mindig nagyon várt találkozási alkalom ebben az évben az online virtuális térre korlátozódott, és nem kereshettük fel Tiszteletreméltó Mindszenty József bíboros sírhelyét a bazilika altemplomában.

Bepillantás a felvidéki fiatalok életébe

Az idei világméretű koronavírus-járvány elleni harc szellemében, öseinkhez és fogadalmunkhoz híven hozzáláttunk az első *Fogadalmi kápolnánk* építéséhez. A helyszín Hegyété (Csallóközben), a 63-as főút mentén. A kápolna Szent Corona keresztény vértanú tiszteletére

(közbenjárását kérve) készülni. Meglepetésünkre olyan sok téglát adtak össze Csallóköz és Mátyusföld falvai, hogy már tervezhetünk egy második kápolnát is: Szent László tiszteletére. Ennek alapkövetését június 4-re tervezzük.

Száz éve, 1920-ban született Havasy Gyula magyarországi pap, aki Felvidéken kezdte szolgálatát. Ő volt az, aki a

A jelen körülményekhez alkalmazkodva szeretnénk volna mégis közelebb hozni a megemlékezést, a tiszteletnyilvánítást, a hálaadás és a kérés, egyben a vigasztalódás és az erőgyűjtés lehetőségét, ezért a bécsi Pázmáneummal összefogva, közös zárandoklataink, szoborelhelyezésünk, vetélkedőnk, bécsi kiállításunk, rendszeres október 23-i bécsi koszorúzásunk folytatásaként létrehoztunk egy Virtuális emlékhelyet az alapítvány honlapján, amelyet Mindszenty József égi születésének 45. évfordulója, 2020. május 6. alkalmával tettünk elérhetővé.

Kérjük Mindszenty József bíboros égi közbenjárását mindannyiunkért Istenbe vetett határtalan bizalommal!

Varga János, a Collegium Pázmáneum rektora
Kovács Gergely viceposztulátor,
alapítványi képviselő

Csehországba való kitelepítéskor önként ment a csallóközi hívekkel együtt. Június 20-án lesz halálának (1996) évfordulója – az alkalmából Ekecsen, az egykori káplánhelyén lesz megemlékezés, ahol eddig magam is szolgáltam. Itt bukkantam rá az 1941-ben alapított *Ekecsi Katolikus Lánykör* nyomaira. Az újjáalakult Kör tagjai lesznek most a rendezvény szervezői.

Május 26. Néri Szent Fülöp ünnepe. A Jezsuita Rend 2021-re jubileumi évet hirdetett, mivel négyszáz évvel ezelőtt avatták szentté Fülöp atyát Loyolai Szent Ignáccal, Xavéri Szent Ferencel, Ávilai Szent Terézszel és Sevillei Szent Izidorral együtt. A jubileumi év kapcsán Kárpátalján a Ráti Szent Mihály Gyermekotthonban elkészült Néri Szent Fülöp kápolnája, kis mértékben bár, de a felvidékiek adakozásából is. Az oltár mögött készülő freskón az első, ott nevelkedett gyermekek látszanak, a háttérben Molnár Miklós SJ alapító atya, Majnek Antal püspök atya, valamint Néri Szent Fülöp. Ez a fénykép még a járvány előtt készült, azóta az igazgató, Bíró Árpád elhunyt (R.I.P.). Felül a felvidéki KIK (Keresztény Ifjúsági Közösségek) emblémája. (Az előtérben e sorok írója áll.)

Puss Sándor SJ